индикаторът за всички произведени стоки и услуги, Средна работна заплата, Ниво на безработица, Преки чуждестранни инвестиции (ПЧИ) и др. Общото макроикономическо развитие на България в последните 10 години беше белязано от световната икономическа и финансова криза и възстановяване от нея, а кризата, причинена от COVID-19 в 2020-2021 г., ще доведе до последствия в икономиката минимум в близките две години. Проследявайки динамиката на БВП по текущи цени, през годините се отчита непрекъснат растеж (с изключение на 2013 г.) в абсолютни стойности. Така след период на дефлация (която често е свързана със забавянето на икономиката), последните години имаме увеличаващо се средногодишно ниво на инфлация. Последиците от изминалата криза могат да се проследят и през нивото на безработица в страната, което последните години устойчиво намалява и през 2019 г. достига до ниските нива от 4,2%. Тези фактори се отразяват и на местните икономики и население, чиито доходи се увеличават, но в същото време покупателната им способност расте по-бавно. Много ниските нива на безработица от своя страна пък оказват пряко влияние върху възможността за привличане на нови инвестиции и големи работодатели в повечетое общини, защото трудно ще намират кадри за обезпечаване на трудовия процес. Тези тенденции определят и възможностите за развитие пред община Куклен. Нека най-напред видим за сравнение основните показатели на националната икономика.

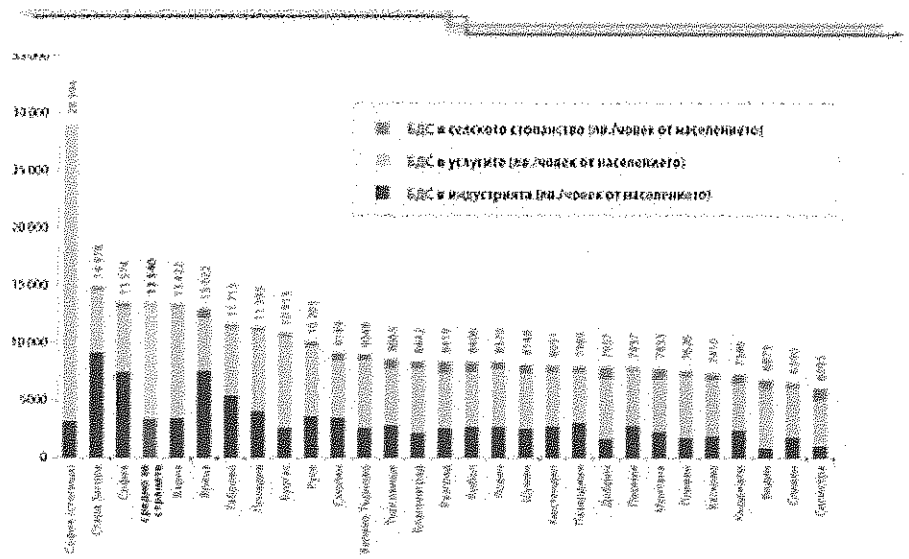
Таблица 9: Основни макроикономически показатели на националната икономика за периода 2010-2019 г.

Основни макроикономически показатели - реален сектор	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
БВП в млн. лв.	74 407	80 682	82 209	83 919	83 857	89 333	95 082	102 303	109 695	118 669
Реален ръст на БВП на годишна база - %	-1	-2	0	0	-2	-4	-4	-4	-3	-3
Средногодишна инфлация - %	3,0	3,4	2,4	0,4	-1,6	-1,1	-1,3	1,2	2,6	2,5
Коефициент на безработица (15 + години) - %	10,3	11,3	12,3	12,9	11,4	9,1	7,6	6,2	5,2	4,2
Чуждестранни преки инвестиции в страната - млн. евро	22 114	21 645	21 951	23 340	21 582	23 163	23 509	24 475	24 920	-

Източник: Национален статистически институт, 2020 г. www.nsi.bg

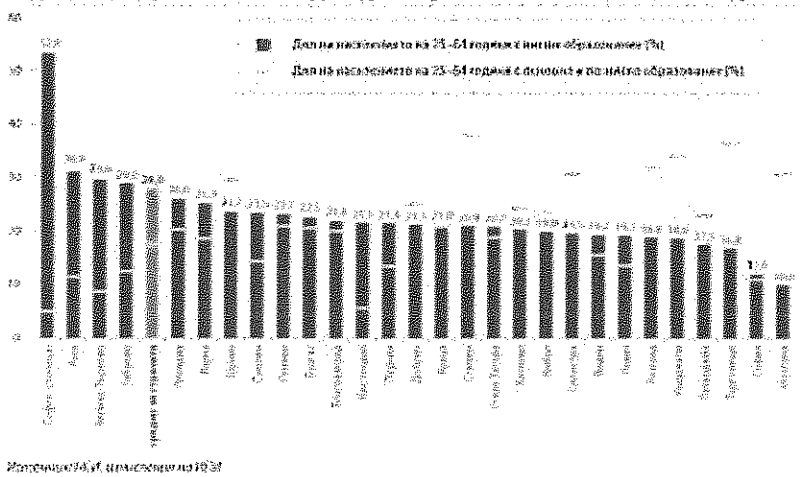
Нека видим и тенденциите на регионално ниво (за община Куклен са близки до средните за областта), какво е икономическото развитие на област Пловдив като цяло: Фигура 9: Брутна добавена стойност на човек от населението по области през 2018 г.

Фигура 6 Брутна добавена стойност на човек от населението по области през 2018 г.

Област Пловдив заема 7-мо място сред регионите на страната по нивона брутна добавена стойност на човек – 11 395 лв. Един добър резултат, ала все пак малко по-нисък от средната стойност за страната, която е 13 540 лв – висока стойност, която се дължи на изключително високата добавена стойност, която дава икономиката на София – 29 000 лева ! Още по-добри са данните за областта по отношение образователната структура на работната сила – тук областта е на 5-то място с 26% дял на хората с висше образование сред работещите.

Фигура 10 : Образователна структура на работната сила по области през 2019 г.

Нека видим как се движат през годините основните икономически показатели: Брутният вътрешен продукт на човек от населението в област Пловдив продължава да нараства с

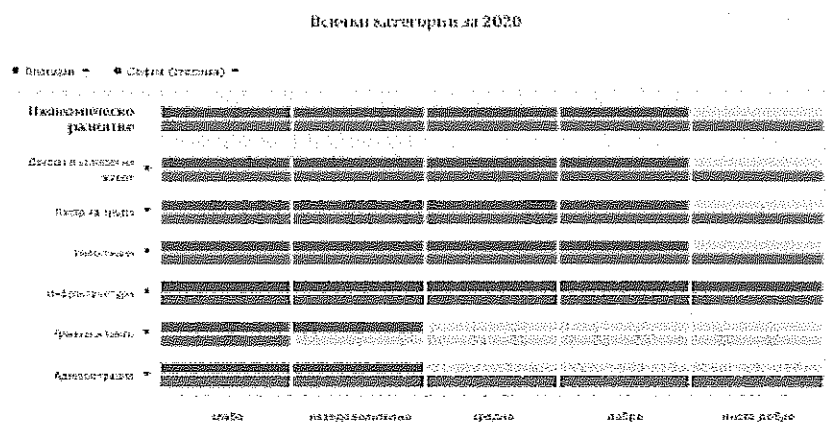
темп, подобен на средния за страната. През 2018г. той достига 13,1хил.лв. и е седмият най-висок в страната при 15,6хил.лв. средно за България. Брутните заплати в областта също нарастват стабилно до 11,8 хил.лв. годишно при 13,8 хил.лв. в страната. По-бърз растеж се наблюдава при доходите на дома-кинствата и през 2019г. те стават по-високи от средните – 6163лв./лице от домакинството на година при 6013лв. в страната. Нивото на бедност в областта се повишава и през 2019г. е по-високо от средното за страната. Делът на населението, живеещо с материални лишения, е 24,9% (при 19,9% в страната), а на населението, живеещо под националната линия на бедност – 22,7% (при 22,6% в страната).

Таблица 10 : Ключови икономически показатели за областта

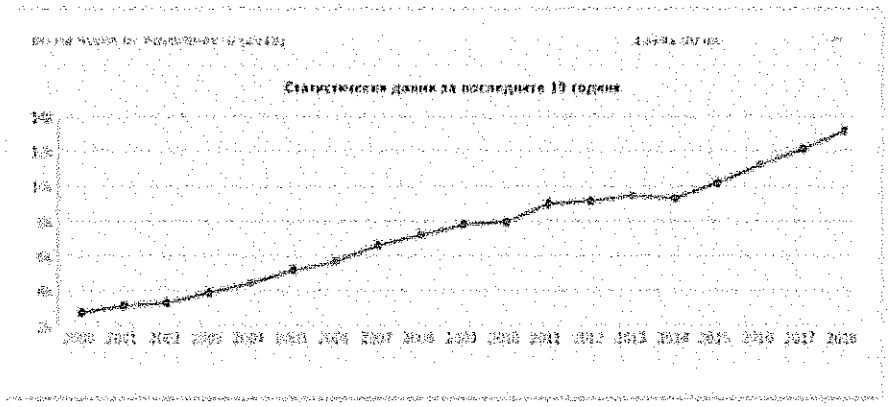
Индикатори на икономическото развитие	2017	2018	2019	Средно за страната
ГВП на човек от населението (лв., текущи цени)	12 112	13 141	n.a.	15 615
Средно годишен доход на лице от домакинството (лв.)	5093	5093	6163	6013
Средна годишна брутна заплата на нает (лв.)	10 771	11 780	n.a.	13 775
Относителен дял на бедните спрямо линията на бедност за страната (%)	n.a.	19,9	22,7	22,6
Коефициент на заетост на населението на 15-64 години (%)	70,1	69,9	70,3	70,1
Коефициент на безработица на населението на 15-64 години (%)	4,7	3,6	2,4	4,2
Дял на населението с основно и по-ниско образование на 25-64 години (%)	18,9	20,3	20,2	17,6
Дял на населението с висше образование на 25-64 години (%)	26,7	27,0	26,9	28,0
Производителност (лв./човек)	24 260	25 792	n.a.	25 855
Разходи за придобиване на дълготрайни материални активи (лв./човек)	2511	2790	n.a.	2756
Преки чуждестранни инвестиции в предприятията от нефинансовия сектор с натрупване (евро/човек)	2825	2861	n.a.	3560
Дял на домакинствата с достъп до интернет (%)	76,2	74,4	80,7	75,1
Дял на пътната мрежа в добро състояние (%)	48,7	50,3	48,7	41,4
Гъстота на пътната мрежа (км/100 кв.км територия)	17,1	17,1	17,1	17,9
Равнище на активна пропаганда на ПДЧ за органите на местното самоуправление (%)*	70,2	75,0	70,1	70,7

Все пак областта, въпреки доброто развитие, все още изостава от столицата:

Фигура 11: Сравнение на Област Пловдив със София (столица) по основни показатели

Фигура 12: БВП и БВП на човек от население за област Пловдив за периода 2014-2018

Виждаме, че за пет години БВП на човек от население за областта са се увеличили с близо 40 % - един много добър резултат, малко по - висок от съответния показател за повечето български общини. А за целия период от началото на столетието увеличението е над 400 %. Ето и данните за фактическата средна работна заплата през годините:

Фигура 13: – Ръст на средната годишна заплата през годините

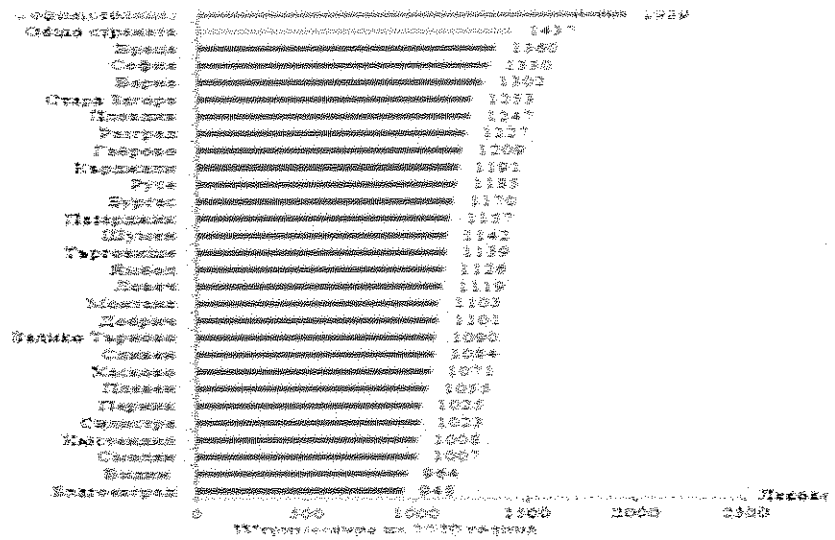
Съответно очаквано са подобрени и резултатите по отношение на най-слабите материално лица и домакинства- от 2013 до 2020 година техният дял е спаднал от 45% на 25%.

Фигура 14: Процент от населението, живеещо с материални лишения (2019)

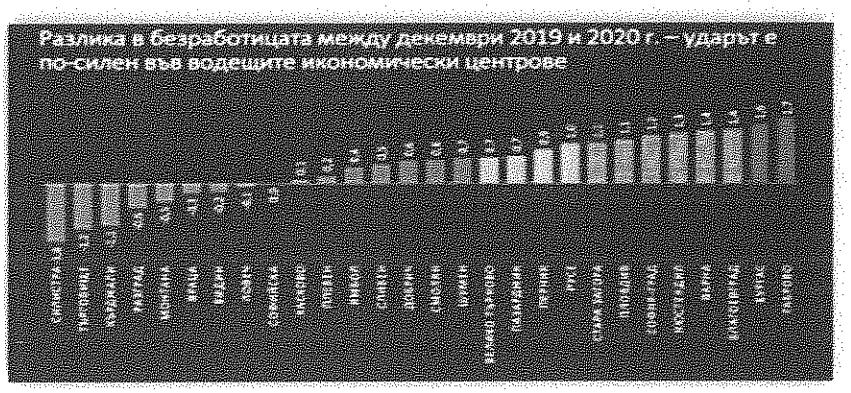
Последните години изключително нисък е и делът на регистрираните безработни – спрямо 2013 –та, например, той е спаднал над 5 пъти – от 13% на едва 2,5 %!

Фигура 18 : Средна месечна работна заплата по области

Показатели, като образователно равнище на населението, здравеопазване, сигурност и др. ще бъдат разгледани по-надолу в съответните раздели. Като цяло, икономическото развитие се оценява от националните експерти като „добро", доходите и условията на живот като „добри", инфраструктурата като „много добра", инвестициите като „добри", само състоянието на данъци, такси и административно обслужване като незадоволителни.

Фигура 16: Ръст на безработицата през 2020 г. по области

Структура и динамика на общинската икономика

Подходът, използван за тази част от анализа, включва проследяване на динамиката на ключови икономически показатели и сравняването им с областта и България. Това дава възможност да се проследи развитието на икономиката на община Куклен в периода 20142019 година. На следващо място се анализира тази динамика по отношение на основните сектори – аграрен (селско и горско стопанство), индустриален и този на услугите. Проследяването на всеки от секторите на местната икономика позволява да се открои кой от тях оказва най-силно влияние върху нея и се очаква да продължи да го прави или има потенциал да бъде „двигател" за растеж. Състоянието на секторите е проследено чрез броя на предприятията в тях, заетите лица, обема на произведената продукция и генерираните приходи. Голяма част от показаните дотук тенденции за цялата област се отнасят и до община Куклен, като една донякъде типична за региона структура. Но, разбира се, общината има и свои особености. По-важните фактори, които отнасяме към икономическата среда и които трябва постоянно да се диагностицират и оценяват са:

- структуроопределящи отрасли на икономиката в общината;
- темпове на инфлация;
- равнище на заетост;
- доходи
- състояние на инфраструктурата - пътна мрежа, комуникации, ВиК и електропреносна мрежа;
- заетост, безработица и структура на безработицата.
- средна работна заплата на жителите в общината;

Най - напред трябва да се посочи, че община Куклен отдавна не е типичната селска община със силни традиции в земеделието. Тя е една от най-малките български общини, която разви сериозно индустрията през последното десетилетие и днес индустрията – „Вторият сектор", по редица определения – изпреварва много селското стопанство, както като общ принос в икономиката на общината, така и като заетост на работната сила. (В индустрията са заети над 56% от работещите). Отрасловата характеристика на икономиката на община Куклен се доминира от дейностите, свързани с преработващата промишленост, търговията и транспорта. Селското стопанство е с по-малко значение. Основният икономически потенциал е съсредоточен в гр. Куклен. Това определя и концентрирането на по-голяма част от трудовия ресурс в града. Тук работят редица добре развити и разнообразни компании, които имат успешни партньорства с международни фирми за инвестиции, производство и продажби. Докато т.нар. „Първичен сектор" (Селско стопанство) има третостепенни функции. Третичният сектор - „Услуги" е съвкупността от отрасли и дейности с голямо местно и социално значение. Отраслите от третичния сектор създават голям брой работни места и този сектор е втори по значимост за общинската икономика. Това намира отражение и в един нов феномен – появата на предприятия, които не са „микро" или „малки" – по статистическото определение за това – а средни, при типичните за селските общини микро-предприятия. И тук, на територията на общината се намират предимно микро предприятия с до 9 заети лица – но пък средните предприятия –

около 5% от общия брой – са ангажирали над 70 % от работещите и произвеждат повече продукция, отколкото всички други малки и микро предприятия, взети заедно.

Таблица 10: Относителен дял на наетите в индустрията в общия брой наети лица – в %

Година	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Куклен - Дял в %:	44,9	43,1	44,9	44,8	48,5	45,2	30,3	54,7	56,5
България средно – дял в %	33.4	32.8	32.3	31.9	32.2	32.5	32.0	32.0	31.9

Както виждаме, този последен показател не търпи особено драматични промени, но плавният му ръст – от 44 на 56%, т.е. относително повишение с една четвърт – отразява някои съществени тенденции в икономиката на общината. Той е бил и си остава с най-високи стойности в сравнение с почти всички други „селски" общини от област Пловдив. Това е един от показателите за все по-голямото индустриализиране и успешното модернизиране на общината последните години.

Този показател измерва в проценти дела на наетите в индустрията лица в общия брой наети лица, като показателя включва като „индустрия" следното:

- Добивна промишленост;
- Преработваща промишленост;
- Производство и разпределение на електрическа и топлинна енергия и газообразни горива;
- Доставяне на води, канализационни услуги, управление на отпадъци и възстановяване; Строителство.

По дефиниция за наети се смятат лицата, които са в трудово правоотношение с работодател, съгласно Кодекса на труда и в служебно правоотношение, съгласно Закона за държавния служител, по силата на които правоотношения те получават възнаграждение в пари или натура под формата на работна заплата за извършена в определен обем и качество работа. Тази информация се събира от отдел „Статистика на пазара на труда" към НСИ.

За целите на анализа, като и с цел онагледяване на резултатите, е извършено изчисление на средните стойности за всички общини от територията на Област Пловдив.

Ето и сравнението по този показател с другите общини от областта:

Таблица 11 : Сравнение между общини от Пловдивска област по относителен дял на наетите в индустрията в общия брой наети лица

ОБЩИНА	Дял наети в индустрията – в %:
Стамболийски	48,6
Куклен	56,5
Кричим	52,8
Хисаря	18,3
Родопи	31,3
Садово	53,5
Първомай	46,0
Перущица	56,9

Виждаме, че с изключение на община Перущица (една изключително градска община, без нито едно село в нея), община Куклен има по-висок дял на наетите в индустрията от почти всички сравними общини от региона.

Таблица 12: Приходи на предприятията от община Куклен по години

Година	2010	2011	2013	2015	2017	2019
Общо – хил. лв.	53 717	-	89 320	-	-	151 800
На един жител в хил. лв	8,3	11,3	11,7	14	18	22,2

За десет години приходите от продажби на предприятията в общината са нараснали почти 3 пъти (по-точно – 2,68 пъти или 168 %). Това е един много добър резултат, дори на фона на общо доброто развитие на цялата национална икономика – в национален мащаб средното нарастване е от 25 х.лв. на 42 х.лв – т.е. по-малко от двойно. Но все още постигнатият резултат в абсолютно изражение е далеч от постигнатото от водещите общини у нас в икономическо отношение.

Това намира естествено отражение и в средната работна заплата на заетите жители на общината.

Таблица 13: Средна брутна заплата – сравнение на общини от региона по години

ОБЩИНА:	СРЕДНА БРУТНА ЗАПЛАТА – 2019 г.	СРЕДНА БРУТНА ЗАПЛАТА – 2015 г.
Стамболийски	10610	8 223
Куклен	11 032	8 758
Кричим	9 606	7 460
Хисаря	10 380	7 570
Родопи	9 471	7 271
Садово	10 698	6 986
Първомай	9 505	7 180
Перущица	9 622	6 589
Съединение	11 338	9 055

Таблицата ни показва, че по един от най-важните показатели – ниво и ръст н работната заплата – община Куклен също е сред първите в региона. Единствено Съединение леко изпреварва Куклен от сравнимите общини (не сравняваме по този показател общината с

общини със съвършено други характеристики, като Пловдив, Марица, „миньорската" Лъки и др.) А ето и динамиката на този показател – брутна средна годишна заплата – през последното десетилетие.

Таблица 14 : Динамика на средната годишна заплата през годините - община Куклен

Година	2010	2011	2013	2015	2017	2019
Заплата в лв.	5 390	5 910	7468	8 758	9 408	11 032

За 9 години имаме ръст на средната годишна заплата – съгласно данните на Н С И – повече от двойно или над 108% . За сравнение – при община Родопи за същия период ръстът е от 80%, също толкова е и при община Стамболийски.

Общината, обаче, изостава в използване на европейските фондове от повечето общини в областта. Значително по-напред са както малки общини, като Кричим (3377 лв. на човек или 4 пъти повече), така и някои големи, като Асеновград (2686 лв./човек). Макар прекаленото центриране върху развитие чрез европроекти също да не е препоръчително, това си остава недостатъчно използвана перспективна възможност за ускорено развитие в почти всички области.

Таблица 15: Използване на средства по европейските фондове 2020 г.

ОБЩИНА	Изплатени средства от ЕФ на човек – лв.
Асеновград	2686
Куклен	852
Родопи	577
Марица	1309
Чепеларе	408
Садово	634
Кричим	3377

Куклен е привлякъл 852 лв на човек по европейски програми – малко повече от някои съседи, като община Родопи или Садово, но далеч по-малко от Асеновград (2686) или Кричим (3377 лв – или 4 пъти повече). Макар това ниво да е близко до средното да повечето общини, очевидно е, че има терен за по-интензивно привличане на средства по проекти.

Таблица 18 : Динамика на коефициента на безработица през годините - община Куклен

Година	2010	2012	2013	2016	2017	2019
Дял на безработните – в %	6,2	10,2	9,4	9,4	5,2	5,4

Виждаме, че след един пик на безработицата през 2011-2015 г, съответстващ на националния надминаващ 10%, днес коефициентът на безработица вече е паднал до приемливите 5%.

Изводи от основните показатели и тенденции

Икономиката на Куклен последните 10 години се развива възходящо. Преработващата промишленост е водещ структуроопределящ сектор в местната икономика, което определя стопанският профил на общината като индустриално аграрен с преобладаващо водещо място на промишлеността. Промяната в стойността на произведената продукция, респ. нетните приходи от продажби, закономерно следват колебанията в световните и национални финансово-икономически процеси. Успехът на Тракия Икономическа зона е ясно видим - Общините около Пловдив постигат едни от най-добрите резултати в страната, като през 2017 г. ръстът на броя на наетите е 48% в община Родопи в сравнение с 2011 г., 39% в община Съединение, 28% в община Раковски, 23% в община Куклен, 15% в община Марица. Във всяка една от тези общини, с изключение на Куклен, нивото на заплащане се увеличава по-бързо от средното за страната, Промишлено-търговска зона Куклен: Проектът "Промишлено-търговска зона Куклен" е резултат от инициативата на частни предприемачи и се ползва с подкрепата на община Куклен. Първият инвеститор в дружеството е Сиенит холдинг АД – Пловдив. Дружеството е специализирано в изграждането на промишлени и обществени сгради, в производството на бетонови и стоманобетонови изделия и в търговията със строителни материали. Дейността на фирмите от групата на "Сиенит холдинг" АД обхваща цялостния процес на строителството – през всички фази на проектирането до завършване на обектите и реализацията им на строителния пазар, чрез собствено финансиране или чужди инвестиции. Холдингът е инициатор и основен реализатор на проект "Индустриална зона Раковски", който вече работи и се развива в община Раковски. Вторият инвеститор в ПТЗ Куклен е КЦМ 2000 АД – Пловдив. Чрез главната си индустриална единица – Комбинатът за цветни метали, дружеството заема лидерски позиции на Балканите в производството на цветни метали и сплави. Дружеството притежава значителен опит в изграждането, управлението и развитието на индустриалната зона, в която развиват дейността си основна част от фирмите на групата. Целта на ПТЗ Куклен е да създава възможности и условия за инвеститорите, така че да ги подпомага в дейностите по производство, складиране и търговски дейности, всичко в едно добре организирано целево място, по най-добрия и бърз начин. Дружеството е създадено с цел администриране и управление на зоната, чрез предоставяне на всички необходими услуги на инвеститорите за съкращаване и преодоляване на административно- бюрократичните процедури. Чрез концентрацията на дейности на едно място зоната предоставя възможности за намаляване на себестойността на продуктите, както и дава възможност за разширяване и увеличаване на цялостната ефективност на функциониращите в нея субекти. Зоната стимулира инвеститорите, като им предоставя възможност да работят при най-благоприятни материални, административни и инфраструктурни условия. Притежава терен, разположен на 10 км югоизточно от гр.Пловдив, на път II-86 - Пловдив-Асеновград-СмолянРудозем. Според административното разделение на Р България, промишлената зона попада в обхвата на Тракийско Странджанската природо-географска област, Горнотракийска подобласт, Пловдивски район, в центъра на Южен централен район. Близостта на зоната до гр.Пловдив и осигурява бърз и лесен достъп до стратегически за страната промишлен, търговски, научен, културен и комуникационен център. Функционирането на 6 висши учебни заведения, 8 професионални гимназии и 6 специализирани училища, наред с редица научни звена и училища от системата на БАН и МОН, в непосредствена близост е солидна предпоставка за наличието на широк спектър

от високо квалифицирани кадри за нуждите на потенциални инвеститори в разположението на ПТЗ.

Други големи предприятия на територията на община Куклен

Заводът за производство на препарати за растителна защита "Агрия" АД. Агрия АД е създадена през 1932 г., за да задоволи пазара на препарати за растителна защита в България. След преобразуването в акционерно дружество през 1998 година, постепенно се превръща в една от водещите компании в сферата, която произвежда, внася и търгува с хербициди, фунгициди, инсектициди, биостимулатори, растежни стимулатори и микроелементи. Заводът за горещо поцинковане, собственост на „Юпитер Холдинг" АД, е разположен на терен с обща площ от 25 200 кв.м., а застроената производствена площ е 6200 кв.м. В завода е разположена най-голямата вана за горещо поцинковане в България – дължина 13 м, широчина 1.6 м, и дълбочина 3.2 м, а годишният капацитет на производството е около 50 000 тона. Друг голям холдинг, който работи в община Куклен, е Акташ Холдинг. Той открива през 2008 година своя производствена база тук, като така разгръща производството си на пневморесьори и хидроизолационни мембрани. Завършеният комплекс включва производствени цехове, складови халета, административна и сервизна част по съвременни стандарти. В общината се развива и предприятието Мекалит България, дъщерно дружество на немската група Мекалит. Мекалит е пазарен лидер в разработването и производството на ултразвуково заварени плотове и компоненти от пластмаси за домакински електроуреди. Сред клиентите на компанията са фирмите "БошСименс Хаусгерете групе", "Либхер", "Миле", "Гагенау", "Неф" и др. Предприятието включва производствено-складов корпус и административна сграда със застроена площ 5768 кв.м.

Туризъм

Един от главните приоритети на бъдещото развитие на общината е туризмът. Основен ресурс за развитие на на туризма е Лесопарк "Родопи". В съответствие със задълженията на общината, произтичащи от Закона за туризма, са издадени удостоверения за категоризация /категорийна символика/ на следните обекти:

- хотел "Студенец"

- 26 легла хотел "Родопи"

- 65 легла хотел "Балкан"

- 30 легла хотел "Копривките"

- 70 легла хотел "Дружба"

- 71 легла хотел "Яврово"

- 40 легла хотел "Трансинг"

- 150 легла хотел "Диана"

- 130 легла еко хотел „Здравец"- 200 легла

Селско стопанство

В общата площ на територията на Община Куклен се включват:

Земеделски фонд; горски фонд; урбанизирани територии; други територии. Земеделският фонд включва:

- 56.26% обработваема земя и 20.34% мери и пасища.

Средните използваеми земеделски площи от едно стопанство са едва 14 дка за община Куклен. Средните показатели за област Пловдив са 68 дка на стопанство, а за страната 103 дка за едно стопанство. 92% от регистрираните земеделски стопанства на територията на Куклен обработват под 10 дка земя на стопанство. Днес приносът на традиционният за района първичен сектор към местната икономика е твърде малък. Това се отнася както за произведената от него продукция, така и за заетостта, която ангажира. Ако не броим отглеждането на растения и животни за домашни нужди, то в производството за пазара са ангажирани под една десета от работната сила.

Горско стопанство

Горските площи представляват сериозен ресурс за развитие на сектора, тъй като от територията на общината най-голям е делът на горите - 92 380 дка, което представлява 64% от целия поземлен ресурс на общината. Те заемат землищата на с.Руен, с.Цар Калоян, с.Добралък, с. Гълъбово и с.Яврово, като в землищата на същите села, с изключение на това на с.Руен се включва и лесопарк "Родопи" с 23 000 дка. Горите се стопанисват от Държавен горски фонд и Общинския горски фонд. Разпространени са следните дървесни и храстови видове:

- широколистни – бук, зимен дъб, благун, цер, червен дъб, летен дъб, габър, орех, бреза, явор, клен, ясен, липа, трепетлика, топола, полски бряст, върба;

-иглолистни – бял и черен бор, смърч, бяла мура, веймутов бор, хвойна.

Услуги

Сферата на услугите в община Куклен се развива с устойчиви темпове. Това се дължи на няколко отрасъла с обслужващ характер, които се развиват изключително успешно през последните години. Това са отраслите: „Транспорт, складиране и пощи", „Търговия, ремонт на автомобили и мотоциклети" и един от определящите отрасли в сектора на услугите - търговията. В отрасъл „Търговия, ремонт на автомобили и мотоциклети" са съсредоточени най - голям относителен дял от заетите в сектора на услугите. Транспортно - географското положение на общината предполага устойчиво развитие на този отрасъл в близко бъдеще. Необходимо е активизиране усилията на общините и местната общност за подготовка на проекти и инициативи в сферата на търговията и туризма, който е с голям, но нереализиран потенциал. Община Куклен притежава необходимите природни ресурси и предпоставки за развитие на туризъм, културно - исторически ценности и уникалната възможност да ги превърнат в отправна точка за печеливш бизнес. Сектор услуги е най динамичният отрасъл от икономиката на общината. Икономическата активност е в пряка зависимост с относителните показатели за заетост и безработица на територията на

Община Куклен. Също така, всяка промяна в демографският фактор неминуемо се отразява на икономическият и бизнес климат на местно ниво.

Състояние на инфраструктурата – пътища и др.

По своето географско местоположение общината и нейният център заемат много добро място в транспортно-комуникационната система на страната в предвид преминаването на транс европейски транспортни коридори покрай територията на общината. Това й дава предимство пред голяма част от другите общини в България по отношение на транспортните й връзки с останалата част на страната и Европа.

Автомобилен транспорт

Пътната инфраструктура е представена от пътища включени в Републиканската пътна мрежа и общинска пътна мрежа, включваща IV класни пътища и местни такива.

Републиканската пътна мрежа е представена от :

участък от път PDV2112 /II–86, Пловдив – Асеновград/ –Смолян – 1км. от км. 12 +00 до км. 13+00

път PDV1255 /II – 86, Пловдив, кв.Коматево – п.к.Белащица/ - Марково – Граница общ. (Родопи - Куклен) – Гълъбово /III-8604/ III – 1127 –Пловдив – Брани поле – Белащица – Хижа Здравец – лет.Студенец – Бяла Черква – 28 км. – от км.11+00 до км.39 +00

Състоянието на път PDV2112 е добро, но трафика е изключително натоварен. Реализирането на планирания автомагистрален тип път (изграждане на второ платно) между Пловдив и Асеновград, облекчи до голяма степен транспортния трафик и скъси времето за пътуване.

Път PDV1255 /II – 86, Пловдив, кв.Коматево – п.к.Белащица/ - Марково – Граница общ. (Родопи - Куклен) – Гълъбово /III-8604/ е основният път, по който се осъществява връзката с лесопарк "Родопи". С много голямо значение се явява път III – 8606, който през 2004г. беше прекатегоризиран в 3 клас – в участъка от гр.Пловдив до СОУ "Отец Паисий" в центъра на гр.Куклен. Това е един от най-натоварените участъци с обществени транспортни средства, извършващи превоз на пътници с автобуси.

Основният за свързаността на общината път II-86 е единственият, който свързва двата най-големи града в областта – Пловдив и Асеновград, на юг достига до гр.Смолян и един от най-големите български зимни курорти Пампорово. В пообщ план, път II-86 е част от най-краткия транспортен коридор, свързващ Северна и Централна Европа през р.Дунав със Средиземно море.

В близост е Автомагистрала „Тракия", част от Европейски път Е80, Паневропейски транспортен коридор 4 и Паневропейски транспортен коридор 8 преминава на 5 км северно от града, а разстоянието по нея до София е 120 км., градът има добре развита система от първокласни пътища и железопътна мрежа.

Общинска пътна мрежа

Община Куклен няма оптимално изградена вътрешно-общинска пътна мрежа, съобразена с интензивността и насочеността на транспортните потоци, както и минимизиране на транспортните разходи. Тя включва :

• път PDV2112/ II–86, Пловдив- Асеновград/-Куклен/ III-8606/- Основна артерия свързваща Асеновградско шосе при КЦМ с град Куклен. – Пътя е рехабилитиран по програма „САПАРД". • път PDV2113 / III–8606/ Куклен – Манастира „Св.Св.Козма и Дамян" – с.Гълъбово/III8604/ - Пътя е рехабилитиран по програма „САПАРД" и свързва с.Гълъбово с общинския център гр.Куклен.

• път PDV2110 /III–8606 – Куклен – Руен – Яврово/PDV3016/, който е с най-голямо значение за интензифициране на вътрешно-общинските връзки, посредством реализирането на общинска транспортна схема. За този път има изработен технически проект (от км 0+00 до км 10+200). Участъка до с.Руен е рехабилитиран поетапно.

• път PDV3016 /II–86, Асеновград – Бачково / - Лясково – Граница общ. (Асеновград – Куклен) – Яврово – Добралък - /III - 8604) свързващ гр.Асеновград със с.Яврово и с. Добралък – летовище Бяла Черква. Същият би изиграл голяма роля за усвояване на туристическия потенциал на лесопарк "Родопи".

• път PDV2254 /III–8606, Пловдив – Брестник/ - Граница общ. (Родопи - Куклен) – Куклен /III-8606/ е обиколен за с.Брестник. Удачно е проектиране и строителство на път с нормални параметри, с което конфликтните отсечки в регулацията на с.Брестник ще се избягнат, безопасността на движението ще се подобри и ще се съкрати пътя до гр.Куклен. път PDV2013/ II–86, Пловдив- Асеновград /- Асеновград, кв.Долни Воден – Граница общ.(Асеновград-Куклен) – Куклен/ PDV 2110/със старо наименованиеIV – 6014 – осъществява директна връзка на гр.Куклен с втория по големина град в областта – Асеновград.

• макар и с малки дължини, отсечките на път PDV3111 / III – 8604, Гълъбово – Здравец/ - Цар Калоян, до път Път PDV1255 свързващ– с.Марково със с.Гълъбово, играят съществена роля в комуникацията с лесопарк"Родопи". • PDV1144 /III–8604/х.Здравец – лет.Копривкитех.Руен/PDV3016/ - Този път свързва х.Здравец с летовище Копривките и през х.Руен със с. Яврово с дължина около 9.5 км. • не изграден, но в категория IV клас – 486223 е пътя свързващ летовище Бяла Черква със с.Ситово.

Общинската пътна мрежа след рехабилитацията на част от пътищата, както е посочено погоре, е в задоволително състояние. Най-лошо е състоянието на път PDV2110 в участъка с.Руен-с.Яврово-от км 4+753 до км.10+200- тази част от пътя е сезонно – проходим, без трайна настилка. Без трайна настилка са и път PDV2013(Куклен – Долни Воден) и PDV2254 (Обиколен на с.Брестник в частта си от Община Куклен).

Железопътен транспорт

Присъствието на ЖП-мрежа в общината е много оскъдно. Представена единствено от изградената ЖП връзка гр.Пловдив – индустриалната зона около КЦМ 2000 АД . От там по основните за България железопътни линии № 1 и 3 се прави железопътна връзка с пристанищата Бургас, Варна, Русе и Лом. Макар и по този къс участък да не се извършват

пътнически превози, неговото стопанско значение е огромно за транспортното обслужване на наличните производствени мощности.

Енергийни мрежи и системи

На територията на областта енергоразпределението се осъществява от „EVN България" АД. Електроразпределителната мрежа е добре развита и разпределена за поемане максимално допустимото натоварване. Техническото състояние на използваните мрежи и съоръжения е добро. Всички населени места от общината са електроснабдени. Мрежата СН е в добро състояние. Бъдещото развитие ще изисква доизграждане на мрежата СН, особено за града, където се очаква най-голямо нарастване на товарите. Енергийната инфраструктура на Община Куклен може да бъде разделена според особеностите и проблемите за решаване на три зони:

• I-ва зона - гр. Куклен

• II-ра зона- парк"Родопи"

• III-та зона- планински села: с. Гълъбово, с. Цар Калоян, с. Добралък, с. Яврово и с. Руен.

В годините до сега в гр. Куклен бяха извършени значителни подобрения в електропреносната мрежа и съоръжения. В обхвата на мрежи в.н. (20 киловолта) на града, беше извършена подмяна на захранващите ел. проводи и стълбове; подмяна на трафопост. По отношение на мрежите ниско напрежение е извършено:-подмяна на проводниците и разделяне на изводите на трафопостове-1,2, 3,4, 5 и трафопостовете при „Замъка Орфей" и Професионална гимназия по селско стопанство (ПГСС); Напрежението на тока в града се повиши и в резултат на подмяна на стълбовните линии и разделяне на изводите, както и изваждането изцяло на електрическите табла извън границите на съответният имот, заедно със захранващите кабели. Въпреки поредицата от предприети действия довели до положителен резултат, все още има квартали, в които напрежението на електричеството е по- ниско. Другият основен проблем от енергийната инфраструктура на гр. Куклен, а именно уличното осветление, е решен с подмяна на съществуващите осветителни тела с енергоспестяващи. Необходимо е да се демонтират старите осветителни тела от високите рогатки, както и да бъде отстранена излишната част от тръбните стълбове. За осъществяване на тази дейност е необходимо съдействие от страна на EVN. Захранването на парк "Родопи" с ел.енергия се осъществява с два електропровода 20 kV. Проблемите със старата електропреносна мрежа в лесопарка е решен през изтичащия седемгодишен период, чрез цялостна подмяна на стълбовните линии с нови дървени стълбове на отсечките-хижа „Здравец - „Копривките", хижа „Здравец" - „Бяла Черква", "Студенец - с. Добралък и подмяна на проводниците, както и с поставянето на нов тип изолатори. От останалите населени места по значими подобрения са извършени в с. Гълъбово, изразяващи се в разширение на електропреносната мрежа, заради ново строителство в периферията и вилните зони. Изградени са и два нови трафопоста, единият от които мачтов. Останалите села са в сравнително добро състояние. В цял свят интересът към енерговъзобновяемите източници нараства - причината за това са намалените разходи на енергия и подържането на комфортна жизнена среда. Възобновяема енергия е тази, която използва неизчерпаеми или

възстановими в природата енергийни потоци - енергия от слънцето, вятър, океани, водна енергия. Топлината от вътрешността на Земята, т.нар. геотермална енергия също се определя като възобновяем ресурс. Растения, горивни материали или отпадъци от индустрията, селскостопански и домакински отпадъци също могат да бъдат определени като ресурси за възобновяема енергия. Възобновяемите енергийни ресурси допринасят за увеличаване на разнообразието и сигурността на доставките, и за намаляването на изхвърлянето на вредни емисии в атмосферата.

Слънчевата енергия е най-чистият и неизчерпаем източник на енергия, познат на човечеството. Слънчевата радиация е топлина, светлина и е причина за почти всички естествени процеси на Земята. Ултравиолетовото и инфрачервено лъчение също се поглъщат и превръщат в топлинна енергия, която може да се използва целогодишно – и през зимата и през облачни и дъждовни дни. Използването на слънчевата енергия в България се оправдава и от географското местоположение на страната в метеорологична област с висока интензивност на слънчево облъчване и с много слънчеви часове средногодишно. Трансформацията на естествената дневна светлина в електрически ток, чрез фотоволтаични модули, е най-екологичният начин на преобразуване на слънчевата светлина в електричество.

Комуникации

На територията на община Куклен съобщенията и комуникациите се осъществяват от „Виваком" - най-голямата телекомуникационна компания в България. През последните години е осигурен оптичен достъпът до Интернет в град Куклен и другите населени места от общината.

Водоснабдяване и канализация

Водоснабдяването в община Куклен е на 100 %. Няма неводоснабдени селища. Вътрешна водопроводна мрежа в населените места – 46,067 km, от които 70.5 % етернитови. Външни водопроводи са с дължина 50.84 km; Помпените станции са 9 бр., в т.ч. 4 бункерни помпени станции; водоеми 27 бр. от тях 20 напорни и 5 бр. черпателни; В експлоатация са 41 изворни водохващания – каптажи, 4 сондажни кладенеца. и 2 бр. речни водохващания. Изградени са 15 резервоара с общ обем 2640 m3. Поради недостатъчни водни количества, особено през летния сезон, в някои от селата се въвежда режим на водоподаване - с. Гълъбово, с. Цар Калоян. Проблемът с водоподаването става още по-тежък в неработните дни, през които броят на населението в тези селища става многократно по-голям от постоянно живеещото население в тях. В голяма степен проблемът се утежнява и от състоянието на водопроводната мрежа. Същата е изградена изцяло от етернитови тръби, които са остарели и амортизирани, с течове по тях. Това води до значителни загуби на вода. В с. Руен съществува проблем с водоснабдяването на някои от имотите във вилните зони. Една от причините лесопарк "Родопи" да не е развит в достатъчна степен като курортен център е и обстоятелството, че дебита на наличните водохващания е крайно недостатъчен, а силната амортизираност на главният водопровод прави проблема още по-голям. Има редица случаи, в които органите на ХЕИ спират временно експлоатацията на даден обект, поради липса на достатъчни количества вода или нарушени качества на същата. С извършената частична реконструкция на

главния водопровод в участъка Хижа "Здравец" – летовище"Копривките", част от загубите на вода бяха преустановени. Трайно решение ще се получи, ако се реализира проект за реконструкция на водопровода в отсечката "Малинов връх" - Хижа "Здравец" на стойност по предварителни оценки около 300 000 евро. Проектът предвижда пълна реконструкция на сегашния магистрален водопровод в отсечката "Малинов връх" - Хижа "Здравец" – 22км., изразяваща се в подмяна на етернитовите тръби с полиетиленови. За да се решат проблемите с водоснабдяването на Лесопарк "Родопи " на този етап и в по-дългосрочен план, крайно наложително е да бъде изграден открит воден обем, служещ като годишен изравнител в местността "Пепелаша", гарантиращ подаване на водно количество от порядък на 3л/сек. Най-голям е проблемът с водата в с. Цар Калоян. На по ранен етап причина за режим на водоподаване през лятото бе липсата на резервоар за питейна вода. За решаване на проблема общината изгради 150 кубиков водоем. През лятото на 2013 г., поради свличане на земни маси и затлачване на съществуващия основен каптаж бе преустановено снабдяването на селото с вода от основния източник. Въведен бе режим за ползване на водата. Правят се проучвания за ново каптиране и евентуални сондажи. Продължава да стои проблемът с водоснабдяването на вилната зона "Боровика", за която е необходимо да се изгради 3 км. водопровод и резервоар В с. Гълъбово основния проблем е значителното по обем ново застрояване и в периферията и във вилните зони. Създават се пикови натоварвания през почивните дни. Необходима е подмяна на вътрешно-водопроводната мрежа. В гр. Куклен се извършва поетапна подмяна на стария водопровод и сградните отклонения с полиетиленови тръби. Тази подмяна се извършва едновременно със строителството на вътрешноканализационната мрежа. По този начин се избягва повторното разкопаване на улиците и оскъпяване на строителството. За новия жилищен квартал "Св. Илия" заедно с останалата техническа инфраструктура, трябва да се изгради и водопроводната мрежа и евентуално да се предприеме изграждането на нов водоем. За решаването на проблемите с водостабдяването „ВиК" Пловдив препоръчва:

За гр. Куклен - Необходима е подмяна на тласкателните водопроводи ПС Куклен1 – ПС Куклен 2 РЕ – HD ф315, L 4100м и ПС Куклен 2 – висока зона РЕ – HD ф315, L 1100 м.

-За с. Цар Калоян – Проучване и присъединяване на нов водоизточвик към съществуващата мрежа.

-Монтаж на допълнителен филтър за намаляване на мътността.

-За с. Гълъбово – Довършване на новото водохващане „Мраморна кариера", подмяна на външен водопровод от извор да рагулацията на селото с РЕ – HD ф110, L 1200м., подмяна на уличен водопровод РЕ – HD ф90, L 700 м.

- Парк „Родопи" - Подмяна на довеждащ водопровод РЕ – HD ф160 , L 4450 м.

Канализацията на територията на община Куклен е изградена частично и ПСОВ не е изграждана. Канализационната мрежа на гр. Куклен е изградена 85%. Въвеждени са в експлоатация на 55-60% от новоизградените канали. В с. Руен има изградена частична локална канализация, която не е въведена в експлоатация. Съществува септична централна яма както и септични ями във частни имоти. Общината разполага с технически проект за изграждане на ПСОВ, канализация и водопровод. В селата Гълъбово и Цар

Калоян няма изградена централна канализация. Общината разполага с технически проекти за изграждане на ПСОВ, канализация и водопровод на двете населени места. В с. Добралък съществува локална канализация заустване в дерето. Налага се изграждане на пречиствателно съоръжение от локален тип с 250/300 еквивалент жители. За да бъде изграден Лесопарк "Родопи" като курортно образувание от европейски тип е наложително да бъде решен проблема с отвеждането на битово-фекалните води. Това налага изготвяне и реализация на проекти за канализация на отделните курортно-туристически ядра и изграждане на пречиствателни съоръжения в тях.

10. Финансови фактори

Общински приходи и разходи

10.1 Приходи

Общинският бюджет е самостоятелна финансова сметка, чрез която се разпределят и балансират приходите и разходите за бюджетната година. Бюджетът на общината е сред основните финансови показатели, който се анализира, за да се оцени въздействието на финансовите фактори. Финансирането на местните дейности и делегираните от държавата дейности се извършва от общината в интерес на местната общност и при спазване на принципите на законосъобразност, целесъобразност, ефективност, ефикасност и публичност. От особено значение за спазването на тези изисквания и успешното развитие на местното самоуправление е финансовата самостоятелност. Дейностите в общината са диференцирани на делегирани от държавата дейности и местни дейности. Съобразно действащото законодателство юридическите и физически лица внасят определени данъци и такси, които формират приходната част на общинския бюджет за осъществяване на местни дейности. Съгласно чл. 6, ал. 1 от Закона за публичните финанси приходната част се формира на основата на собствени приходи и финансиране, чрез държавния бюджет. Съотношението между местните приходи и субсидиите от държавния бюджет намира израз в следната таблица:

ГОДИНА	МЕСТНИ ПРИХОДИ /лв./	%	ДЪРЖАВНИ ПРИХОДИ /лв./	%	ОБЩО ПРИХОДИ /лв./	%
2018г.	2930287	46,82	3328104	53,18	6258391	100,00
2019г.	3584133	51,40	3389320	48,60	6973453	100,00
2020г.	4311035	51,66	4034260	48,34	8345295	100,00

Структура на местните приходи към 01.01.2021г. година:

1.Данъчни приходи:

- данък върху недвижими имоти;
- данък при придобиване на имущество по дарение и възмезден начин;
- данък върху превозните средства;

- окончателен годишен /патентен/ данък.
- туристически данък

2.Местни такси:

- за битови отпадъци;
- за ползване на детски градини и детски ясли;
- за ползване домашен социален патронаж и други общински социални услуги;
- за ползване на пазари,тържища, тротоари, улични платна и др.;
- за административни услуги;
- за технически услуги;
- за притежаване на куче;
- други общински такси, определени със закон.

3.Други неданъчни приходи:

- глоби,санкции, неустойки, наказателни лихви, обезщетения и начети
- наказателни лихви за данъци, мита и осигурителни вноски
- приходи и доходи от собственост
- постъпления от продажба на нефинансови активи.

При формирането на приходната част на бюджета общинският съвет е упълномощен да определи постъпленията от:

- местни данъци по видове, определени в Закона за местните данъци и такси;
- стопанисване, управление и разпореждане с общинско имущество;
- глоби и нарушения по наредбите, приети от него;
- неуредените със закон услуги и права, оказвани или предоставени от общината на физически и юридически лица.

Общинският съвет приема Наредба за условията и реда за съставяне на тригодишна бюджетна прогноза за местните дейности и за съставяне, приемане, изпълнение и отчитане на бюджета на Община Куклен. С приходите от данъци и такси се финансират всички дейности на територията на общината като административно обслужване, ремонт на водопроводната и улична мрежа, осветление на улици. и площади, поддръжка на чистотата в населените места, екология, озеленяване, подпомагане развитието на спорта, проектиране, както и предоставянето на друг вид публични услуги по на решение на общински съвет. Структура на приходите в общинския бюджет по видове:

	ПРИХОДИ	ОТЧЕТ		
	НАИМЕНОВАНИЕ НА ПРИХОДИТЕ	2018г.	2019г.	2020г.
01-00	Данък върху доходите на физически лица	6065	5267	3684
13-00	Имуществени и други местни данъци	920368	1552734	984905
20-00	Други данъци			
24-00	Приходи и доходи от собственост	75247	94629	69918
27-00	Общински такси	963813	1018751	976399
28-00	Глоби, санкции и наказателни лихви	72144	61577	28084
36-00	Други неданъчни приходи	1142	1694	7146
37-00	Внесени ДДС и други данъци върху продажбите	-21073	-29172	-87153
40-00	Постъпления от продажба на нефинансови активи	51453	114012	437521
41-00	Приходи от концесии	1063	1063	1063
45-00	Помощи и дарения от страната	57328	56622	52092
31-00	Трансфери между бюджета на бюджетната организация и ЦБ (нето)	808071	837868	778674
61-00	Трансфери между бюджети (нето)	690299	131698	66773
62-00	Трансфери между бюджети и сметки за средствата от ЕС (нето)	-9587	-494	-60728
64-00	Трансфери от/за държавни предприятия и други лица, включени в консолидираната фискална програма	0	0	0
70-00	Придобиване на дялове, акции и съучастия	-261	-261	-349
72-00	Предоставена временна финансова помощ (нето)	0	0	0

76-00	Временни безлихвени заеми между бюджети и сметки за средствата от ЕС (нето)	75736	-15732	-16907
83-00	Заеми от банки и други лица в страната - нето (+/-)	0	0	0
88-00	Събрани средства и извършени плащания за сметка на други бюджети, сметки и фондове - нето (+/-)	0	0	9
93-00	Друго финансиране - нето(+/-)	0	0	0
95-00	Депозити и средства по сметки - нето (+/-) (този параграф се използва и за наличностите на ЦБ в БНБ)	-761521	-246123	1069904
	ПРИХОДИ:	**2930287**	**3584133**	**4311035**

Приходите от местни данъци и такси са с най-голям дял от приходите на общината, а таксата за битови отпадъци и поддържане територията на общината е приоритетна. Показателят "Доходност на глава от населението" към края на 2020 г., изчислен на база размер на собствените приходи, показва какъв е финансовият ресурс, набран от собствени приходи, осигуряващ нормалното функциониране на дейностите, които се ползват от цялото население, живеещо на територията на общината.

ПОКАЗАТЕЛИ	МЯРКА	2018г.	2019г.	2020г.
ВСИЧКО СОБСТВЕНИ ПРИХОДИ	хил. лева	2930287	3584133	4311035
НАСЕЛЕНИЕ	брой	6428	6399	6869
ДОХОДНОСТ НА ГЛАВА ОТ НАСЕЛЕНИЕТО	лева	456	560	628

На този етап финансовото състояние на общината е повлияно от световната финансова криза, икономическият ресурс, с който разполагаме, както и пандемията от COVID 19. Възможностите в областта на икономиката са малки, но общинското ръководство прилага политика за развитие на съществуващите дейности и привличане на нови инвеститори. Възможност за увеличаване на приходната част са банковите кредити, финансиране от фонда за органите на местно самоуправление в България – „ФЛАГ" ЕАД и временни безлихвени заеми от ЦБ. На този етап най-удачния вариант за финансиране на проекти по ОП на ЕС е „ФЛАГ" ЕАД. Структурирането на местните приходи е многообразна дейност, зависеща от редица институции, които вземат участие в тяхната разработка и изпълнение.

10.2 Разходи

Процесът по децентрализация на правомощия и отговорности от централно към общинско ниво в Република България бележи началото си с въвеждането на новата Конституция на Република България през 1991 г. и ратификацията на Европейската харта за местно самоуправление през 1995 г. Тези съществени нормативни изменения позволяват десетилетие по-късно – през 2002 г. – реалното стартиране на реформи с приемането на Концепцията и Програмата за финансова децентрализация. Ключови за процеса са 2006 г., 2014 г. и 2016 г., когато са приети последователно Стратегията за децентрализация, Законът за публичните финанси и Актуализираната стратегия за децентрализация (2016 – 2025 г.). Децентрализацията е предоставяне на права и отговорности за осъществяване на определени функции от централната власт към регионални и местни власти. Началото на този процес беше поставен през финансовата 2003 година. Първата крачка е разпределението на отговорностите по предоставяне на публични услуги между централна и местна власт, чрез условно разделение в две групи: делегирани от държавата дейности и местни дейности. Делегираните от държавата дейности са услуги, за които населението трябва да има равнопоставен достъп във всички части на страната /образование, здравеопазване, социално подпомагане/. Местни дейности са тези, които се предоставят в зависимост от потребностите на населението в съответствие с финансовите възможности на общината. Тези дейности са чистота, културни институции, спортни и туристически дейности, изграждане на инфраструктурни обекти. Трябва да се има предвид, че това деление е условно и се предоговаря всяка година между централната власт и Националното сдружение на общините в Република България. При разделянето на отговорностите има трети вид дейности – споделена отговорност, като за някои дейности средствата за работна заплата и осигурителни плащания са делегирани от държавата дейности, а разходите за издръжка-местни дейности. Такъв характер имат дейностите „Детски градини и детски ясли" и „Общинска администрация". Чрез общинските бюджети в Република България се поемат отговорности за финансиране на образованието, културата, здравеопазването и по този начин се ангажира голяма част от разходите за финансовата година.

10.3 Структура на разходите по функции

ФУНКЦИИ И ДЕЙНОСТИ в частта на местните разходи	2018г.	% в местни разходи	2019г.	% в местни разходи	2020г.	% в местни разходи
1. Общи държавни служби	685510	23,39	672642	18,77	783472	18,17
2. Отбрана и сигурност	7751	0,26	15068	0,42	50115	1,16
3. Образование	125553	4,28	118066	3,29	126649	2,94
4. Здравеопазване	27195	0,93	48607	1,36	48200	1,12
5. Социално осигуряване	104616	3,57	155844	4,35	166404	3,86
6. Жилищно строителство, БКС и опазване на околната среда	1649238	56,28	2273446	63,43	2548616	59,12
7. Почивно дело, култура	160268	5,47	136287	3,80	109049	2,53
8. Икономически дейности	170156	5,81	163973	4,57	478530	11,10
9. Разходи неокласифицирани в други функции	0	0	0	0	0	0
ВСИЧКО:	2930287	100,00	3584133	100,00	4311035	100,00

Освен по функции, от значение за бюджета на общината са и следните разходи: – текущи – инвестиционни От особено значение са средствата, заделени за инвестиции. Това са еднократни разходи, които се извършват с цел повишаване качеството и ефективността на предоставената услуга с дългосрочен ефект.

9.4 Ниво на такси за услуги в областта на управлението на отпадъците и водите сравнени със средното за страната, доколко приходите от такси покриват разходите за дейността

Размерът на таксата за битови отпадъци се определя в годишен размер за всяко населено място с решение на общинския съвет въз основа на одобрена план-сметка за всяка услуга поотделно - събиране и извозване на битови отпадъци, обезвреждане на битовите отпадъци в депа или други съоръжения, поддържане на чистотата на териториите за обществено ползване и изцяло покрива разходите за тези дейности. Таксата се отнася за жилищни и не жилищни имоти на граждани и предприятия през 2021 година в промили съгласно Закона за местните данъци и такси, както следва:

За град Куклен

- 5 %о върху данъчните оценки на жилищните имоти в регулация на граждани при разпределение на промилите, както следва:

о 3,5 %о за събиране и извозване на битови отпадъци;

о 0,5 %о за обезвреждане в депа или други съоръжения на битови отпадъци;

о 1 %о за поддържане чистотата на територииите за обществено ползване.

- 10 %о върху данъчните оценки на жилищните имоти в извън регулация на граждани при разпределение на промилите, както следва:

о 0 %о за събиране и извозване на битови отпадъци;

о 5,6 %о за обезвреждане в депа или други съоръжения на битови отпадъци;

о 4,4 %о за поддържане чистотата на територииите за обществено ползване.

- 18,3 %о върху по голямата от данъчните оценки и отчетните стойности на нежилищни имоти в регулация на предприятия при разпределение, на промилите, както следва:

о 6,8 %о за събиране и извозване на битови отпадъци;

о 2 %о за обезвреждане в депа или други съоръжения на битови отпадъци;

о 9,5 %о за поддържане чистотата на територииите за обществено ползване.

- 7,3 %о върху по голямата от данъчните оценки и отчетните стойности на нежилищни имоти извън регулация на предприятия при разпределение, на промилите, както следва:

о 0 %о за събиране и извозване на битови отпадъци;

о 0 %о за обезвреждане в депа или други съоръжения на битови отпадъци;

о 7,3 %о за поддържане чистотата на територииите за обществено ползване.

За с. Гълъбово

8 %о върху данъчните оценки на жилищните имоти в регулация на граждани при разпределение на промилите, както следва:

о 6,5 %о за събиране и извозване на битови отпадъци;

о 0,5 %о за обезвреждане в депа или други съоръжения на битови отпадъци;

о 1 %о за поддържане чистотата на територииите за обществено ползване.

- 10 %о върху данъчните оценки на жилищните имоти извън регулация на граждани при разпределение на промилите, както следва:

о 0 %о за събиране и извозване на битови отпадъци;

о 5,6 %о за обезвреждане в депа или други съоръжения на битови отпадъци;

о 4,4 %о за поддържане чистотата на територииите за обществено ползване.

- 29,3 %о върху по голямата от данъчните оценки и отчетните стойности на нежилищни имоти в регулация на предприятия при разпределение, на промилите, както следва:

о 12,8 %о за събиране и извозване на битови отпадъци;

о 2 %о за обезвреждане в депа или други съоръжения на битови отпадъци;

о 14,5 %о за поддържане чистотата на територииите за обществено ползване.

- 29,3 %о върху по голямата от данъчните оценки и отчетните стойности на нежилищни имоти извън регулация на предприятия при разпределение, на промилите, както следва:

о 0 %о за събиране и извозване на битови отпадъци;

о 0 %о за обезвреждане в депа или други съоръжения на битови отпадъци;

о 29,3 %о за поддържане чистотата на територииите за обществено ползване.

За с. Добралък

8 %о върху данъчните оценки на жилищните имоти в регулация на граждани при разпределение на промилите, както следва:

о 6,5 %о за събиране и извозване на битови отпадъци;

о 0,5 %о за обезвреждане в депа или други съоръжения на битови отпадъци;

о 1%о за поддържане чистотата на територииите за обществено ползване.

- 10 %о върху данъчните оценки на жилищните имоти извън регулация на граждани при разпределение на промилите, както следва:

о 0 %о за събиране и извозване на битови отпадъци;

о 5,6 %о за обезвреждане в депа или други съоръжения на битови отпадъци;

о 4,4 %о за поддържане чистотата на територииите за обществено ползване.

29,3 %о върху по голямата от данъчните оценки и отчетните стойности на нежилищни имоти в регулация на предприятия при разпределение, на промилите, както следва:

о 12,8 %о за събиране и извозване на битови отпадъци;

о 2 %о за обезвреждане в депа или други съоръжения на битови отпадъци;

о 14,5 %о за поддържане чистотата на територииите за обществено ползване.

- 29,3 %о върху по голямата от данъчните оценки и отчетните стойности на нежилищни имоти извън регулация на предприятия при разпределение, на промилите, както следва: о 0 %о за събиране и извозване на битови отпадъци;

о 0 %о за обезвреждане в депа или други съоръжения на битови отпадъци;

о 29,3 %о за поддържане чистотата на територииите за обществено ползване.

За с. Руен

- 8 %о върху данъчните оценки на жилищните имоти в регулация на граждани при разпределение на промилите, както следва:

о 6,5 %о за събиране и извозване на битови отпадъци;

о 0,5 %о за обезвреждане в депа или други съоръжения на битови отпадъци;

о 1 %о за поддържане чистотата на територите за обществено ползване.

- 10 %о върху данъчните оценки на жилищните имоти извън регулация на граждани при разпределение на промилите, както следва:

о 0 %о за събиране и извозване на битови отпадъци;

о 5,6 %о за обезвреждане в депа или други съоръжения на битови отпадъци;

о 4,4 %о за поддържане чистотата на територите за обществено ползване.

- 29,3 %о върху по голямата от данъчните оценки и отчетните стойности на нежилищни имоти в регулация на предприятия при разпределение, на промилите, както следва:

о 12,8 %о за събиране и извозване на битови отпадъци;

о 2 %о за обезвреждане в депа или други съоръжения на битови отпадъци;

о 14,5 %о за поддържане чистотата на територите за обществено ползване.

- 29,3 %о върху по голямата от данъчните оценки и отчетните стойности на нежилищни имоти извън регулация на предприятия при разпределение, на промилите, както следва: о 0 %о за събиране и извозване на битови отпадъци;

о 0 %о за обезвреждане в депа или други съоръжения на битови отпадъци;

о 29,3 %о за поддържане чистотата на територите за обществено ползване

За с. Цар Калоян

8 %о върху данъчните оценки на жилищните имоти в регулация на граждани при разпределение на промилите, както следва:

о 6,5 %о за събиране и извозване на битови отпадъци;

о 0,5 %о за обезвреждане в депа или други съоръжения на битови отпадъци;

о 1 %о за поддържане чистотата на територите за обществено ползване.

- 10 %о върху данъчните оценки на жилищните имоти извън регулация на граждани при разпределение на промилите, както следва:

о 0 %о за събиране и извозване на битови отпадъци;

о 5,6 %о за обезвреждане в депа или други съоръжения на битови отпадъци;

о 4,4 %о за поддържане чистотата на територите за обществено ползване.

- 29,3 %о върху по голямата от данъчните оценки и отчетните стойности на нежилищни имоти в регулация на предприятия при разпределение, на промилите, както следва:

о 12,8 %о за събиране и извозване на битови отпадъци;

о 2 %о за обезвреждане в депа или други съоръжения на битови отпадъци;

о 14,5 %о за поддържане чистотата на територите за обществено ползване.

- 29,3 %о върху по голямата от данъчните оценки и отчетните стойности на нежилищни имоти извън регулация на предприятия при разпределение, на промилите, както следва:

о 0 %о за събиране и извозване на битови отпадъци;

о 0 %о за обезвреждане в депа или други съоръжения на битови отпадъци;

о 29,3 %о за поддържане чистотата на територите за обществено ползване.

За с. Яворово

8 %о върху данъчните оценки на жилищните имоти в регулация на граждани при разпределение на промилите, както следва:

о 6,5 %о за събиране и извозване на битови отпадъци;

о 0,5 %о за обезвреждане в депа или други съоръжения на битови отпадъци;

о 1 %о за поддържане чистотата на територите за обществено ползване.

- 10 %о върху данъчните оценки на жилищните имоти извън регулация на граждани при разпределение на промилите, както следва:

о 0 %о за събиране и извозване на битови отпадъци;

о 5,6 %о за обезвреждане в депа или други съоръжения на битови отпадъци;

4,4 %о за поддържане чистотата на територите за обществено ползване.

- 29,3%о върху по голямата от данъчните оценки и отчетните стойности на нежилищни имоти в регулация на предприятия при разпределение, на промилите, както следва:

о 12,8 %о за събиране и извозване на битови отпадъци;

о 2 %о за обезвреждане в депа или други съоръжения на битови отпадъци;

о 14,5 %о за поддържане чистотата на територите за обществено ползване.

- 29,3‰ върху по голямата от данъчните оценки и отчетните стойности на нежилищни имоти извън регулация на предприятия при разпределение, на промилите, както следва:

о 0 ‰ за събиране и извозване на битови отпадъци;

о 0 ‰ за обезвреждане в депа или други съоръжения на битови отпадъци;

о 29,3 ‰ за поддържане чистотата на териториите за обществено ползване.

11. Демографски фактори

Население на община Куклен

Националните и общо европейски тенденции за намаляване и застаряване на населението в национален мащаб засягат и община Куклен. Демографската ситуация в общината е отражение на социално-икономически и културно-исторически фактори. Съществена роля за демографския анализ играят раждаемостта и смъртността, миграцията, браковете и разводите, етническа, религиозна, полово – възрастова и образователната структура на населението в общината. Има значителна динамика на населението през годините:

Таблица 17: Население по години – община Куклен

Година	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Жители:	6 418	6 395	6 344	6 337	6 380	6 327	6 259	6 428	6 399	6869

Виждаме, че за разлика от повечето общини на страната, в Куклен за анализираните 10 години населението се е увеличило с над 450 човека или с 7%. Нека сравним това с данните за другите (съпоставими по основни показатели) общини на региона:

Таблица 18: Ръст /спад на населението на общини от региона през годините

ОБЩИНА	НАСЕЛЕНИЕ 2011	НАСЕЛЕНИЕ 2020	РЪСТ в %
Куклен	6418	6869	7%
Перущица	5029	4783	- 5%
Родопи	32363	32 481	-0
Садово	15564	14451	- 6,6%
Брезово	7203	6444	- 10%
Кричим	8370	7752	- 7%

Статистиката показва, че единствено в община Куклен имаме увеличение, и то значително, на населението през анализираните 10 години – 7%. Докато при всички останали сравнявани общини от региона имаме СПАД на населението – с от 3 до 10 %. (Единственото изключение е община Родопи, чието население е останало без промяна нито нагоре, нито надолу.) Нека видим сега дали този ръст е дължи на естествения прираст на населението, или на механичния такъв или пък и на двата.

Таблица 19: Естествен и механичен прираст на населението на община Куклен

Година	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Естествен прираст:	-25	-26	-57	-27	-38	-61	-40	-25	-33	11
Механичен прираст :	0	3	6	20	81	8	-28	194	4	96

Очевиден е изводът, че естественият прираст, макар и близък до нулата, е отрицателен и се компенсира изцяло от механичният прираст – заселването на нови жители в общината, особено, както показва таблицата, от 2014-та година насам. Нека сравним половия състав на населението нв Куклен, а така също съотношението между жители на градовете и селата, с общонационалните данни и с данните за Пловдивска област.

Таблица 20: Население на България, Пловдив област и община Куклен

(брой)

	2020								
	Общо			В градовете			В селата		
	Общо	Мъже	Жени	Общо	Мъже	Жени	Общо	Мъже	Жени
Общо за страната	6916548	3349715	3566833	5043186	2416899	2626287	1873362	932816	940546
Пловдив	666398	319851	346547	496739	237103	261631	167659	82743	84916
Куклен	6869	3367	3502	5891	2885	3006	978	482	496

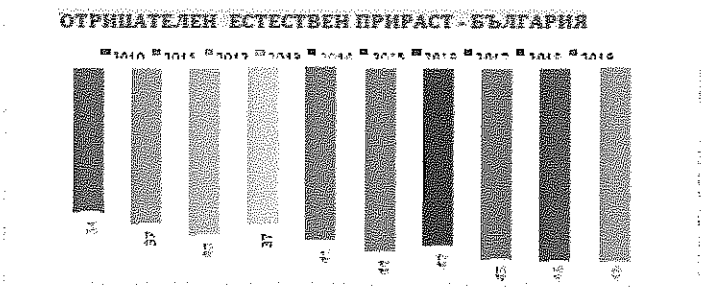
В процентно отношение виждаме, че селското население в община Куклен е под 14%, за цялата Пловдивска област то е 25%, а за страната е 26,8%. В Куклен живее едва 1 % - една стотна – от населението на Пловдивска област. (Съгласно данните на ГРАО, обаче, в общината към 15.06.2021 г. по постоянен адрес са регистрирани 7662 човека, а по настоящ адрес 7161. Едва преброяването през септември ще даде точните моментни данни за числеността и структурата на населението.)

Фигура 21: Население по години – община Куклен

Община Куклен бе през годините една от най-малките по население общини в Пловдивска област, но от 1-2 години, поради цитираното по-горе нарастване на населението с 7%, вече изпревари и община Брезово по брой на населението. Както отбелязахме още в началния коментар, общината (а и цялата област) отбелязват ръст на населението, в контраст с националните тенденции към бързо намаляване. С една дума, ако почти в цялата страна имаме отрицателен прираст, то – благодарение на механичния прираст само – в Куклен имаме положителен прираст на населението Ето за сравнение и данните в национален мащаб:

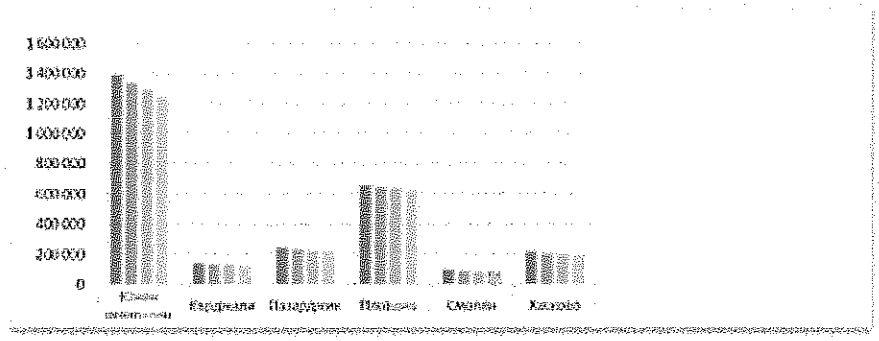
Фигура 22: Спад на населението в национален мащаб по години

Разбира се, някои негативни тенденции, наблюдавани както в национален аспект, така и характерни за европейските страни по отношение на тяхното демографско, социално и икономическо развитие, се забелязват и в общината. Това се отнася основно до бързото застаряване на населението – което се дължи не толкова на увеличената продължителност на живот, колкото на заселилите се в община възрастни граждани от двата пола. Това предвещава все по - трудно заместване на излизащите в пенсия хора от работоспособната възраст от малобройните по-млади поколения. Макар демографската тенденция последните години да е положителна, в проведеното проучване жителите на общината поставят ОБЕЗЛЮДЯВАНЕТО на първо място (с 51% посочили това) сред проблемите на общността. А на въпроса „Кои са основните демографски и социални проблеми на община Куклен?“ – отговорът „Миграция на млади и образовани хора“

посочват цели 89 % ! Дават ли основание официалните демографски прогнози за такова безпокойство ? Нека погледнем преди това демографските прогнози за страната и региона (които, обаче, трябва да бъдат леко коригирани към по-оптимистични, с оглед данните от последните 2 години):

Фигура 23: Демографска прогноза за населението на 5 - те области от ЮЦР

По показателя средна продължителност на живота имаме добри показатели - община Куклен е малко над средната продължителност на живота в България. Това се дължи навярно на преобладаващия планински релеф, наличието на по-чист въздух, продукти и природа като цяло. Средната продължителност на живот на населението за 2012–2018 г. е средно 75 г. (НСИ). Позитивни тенденции: Потенциал: През последното десетилетие се очертава положителна тенденция към подобряване на образователната структура на населението в Куклен. Затова допринася функционирането на филиали на Пловдивския Университет и на Висшето училище по агробизнес и развитие на регионите (ВУАРР) в областния център Пловдив. Статистическата картина на образователната структура на населението поставя гр. Куклен в по - благоприятна позиция спрямо селата, но в по-неблагоприятна, по отношение на средното за страната.

Потенциал: Отбелязва се растяща мотивация сред младите за повишаване на квалификацията им и образователното им ниво. Причина е осъзнаването на предимствата на по-високата образователна степен при влизането в пазара на труда и по-големи възможности за работа. Очаква се бързо догонване на националните показатели, но условие за това е завръщането на образованите млади хора обратно в общините. През последните години се декларират 100% посещаемост на всички деца в училище, т.е. на практика няма необхванато дете от системата на образованието. Въпреки пречупената тенденция за обезлюдяване, кукленци се безпокоят за бъдещето на младите хора – и не само младите – които биха напуснали общината или вече живеят и работят другаде. Затова интересен е отговорът на въпроса „Ако имате роднини/приятели в чужбина, при какви условия смятате, че биха се върнали в община Куклен?", зададен при анкетирането на местните жители в рамките на предварителното проучване.

Въпросът е отворен и на анкетираните е дадена възможност да отговарят в свободен текст, като резултатите са следните:

- Достатъчно работни места и високи доходи 78.33%;

- Подобрено качество на живот и висок жизнен стандарт, подобрена среда на живот и др.

Ако разглеждаме данните за цялата област ще забележим сериозни различия по отделни райони. За съжаление, тенденцията за застаряване е постоянна и вероятно ще продължи, но с по - малки темпове и през следващите години, освен ако не се предприемат мерки на национално ниво за задържане на хората в България. Няма преки мерки, които категорично да повлияят нивото на раждаемост – то се променя под влиянието на редица фактори, които правят живота в нашата страна по - сигурен, даващ възможност за развитие и реализация на населението, както и добри перспективи за поддържане на европейски стандарт на живот. При сравнение на отделни общини и селища изпъкват миграционните процеси - вече не само от по-малките градове към по-големите, но и обратно – от големите към малките и селата (в отделни региони, разбира се). Предполага се, че тази тенденция ще се запази и в следващите години. Тази посока може да се промени с прилагане на подходящите мерки, но трябва да е ясно, че за промяна на тази тенденция се изискват в по - голяма степен национални решения и то с дългосрочна перспектива.

Фигура 26: Гъстота на населението на територията на Република България за периода 2010 - 2019 г., източник на информацията: НСИ

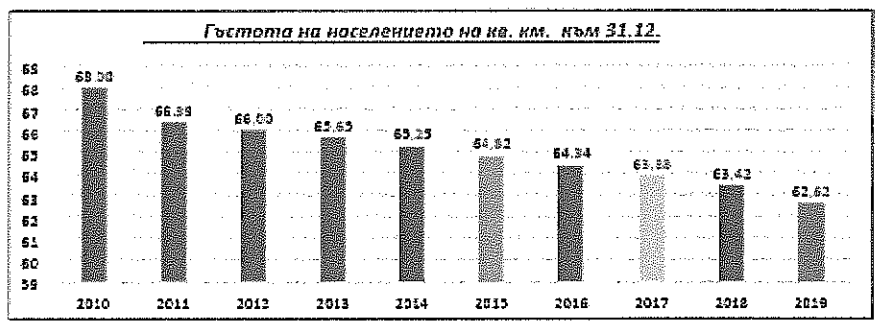

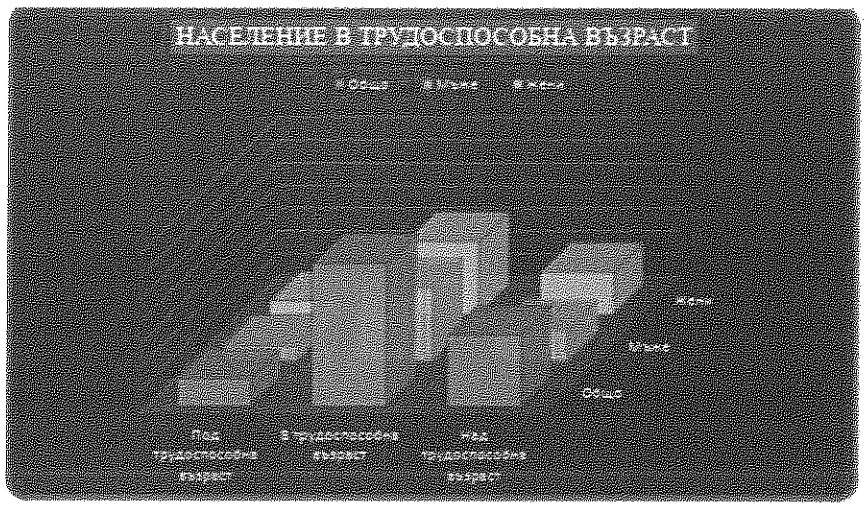
Таблица 24: Гъстота на населението на кв.км. – сравнение на Община Куклен със съседни и с националната

Община	Средна гъстота на население към 31.12. - брой									
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
България	68,0	66,4	66,0	65,6	65,3	64,8	64,3	63,9	63,4	62,6
Куклен	43,8	43,5	43,3	43,0	42,9	43,2	42,9	42,4	43,5	43,1
Кричим	155,1	153,4	152,4	151,3	150,1	149,1	148,0	146,5	144,9	142,4
Перущица	105,7	103,2	102,3	101,8	101,2	100,9	99,6	98,5	97,8	96,7
Стамболийски	336,9	335,9	333,8	331,8	330,2	327,8	325,9	323,9	322,1	320,9
Съединение	36,7	34,9	34,6	34,2	33,8	33,8	33,2	32,5	31,9	31,7
Хисаря	23,3	22,6	22,1	21,7	21,3	21,1	20,7	20,1	19,7	19,4

Общината е сред средно населените общини в Южна България – около 43 човека на квадратен километър или почти 1,5 пъти по - рядко населена от средните стойности за България.Тя е с по-малка плътност от други общини от Пловдивска област, като например „градските" общини Перущица и Кричим, но с по-голяма от други, като Хисаря – тоест, има близка до средната плътност. За формирането на облика на общината важна роля играят възрастово - половата структура, естественото движение и външната миграция. От десетилетия тенденцията, която се оформи в национален мащаб, е за преобладаване на жените над мъжете. Тази тенденция е характерна и за община Куклен – тук жените са с 4% повече от мъжете, най-вече за сметка на по-високите възрастови групи – над 60 г.

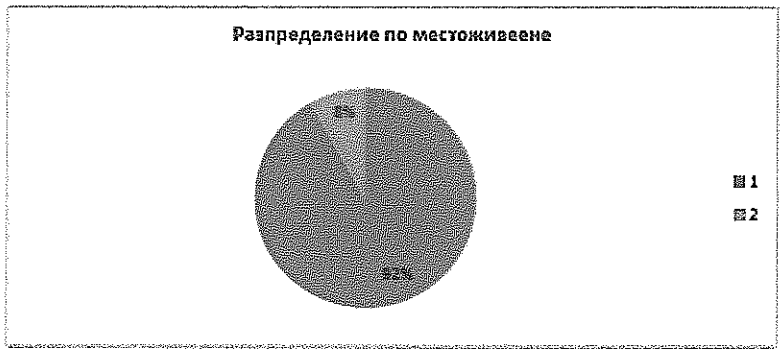
Най - благоприятната полова структура за населението в общината се приема тази, при която мъжете имат лек превес, запазващ се до пенсионна възраст, а жените имат незначителен такъв в тази възрастова граница. Негативните тенденции по отношение на демографските процеси в страната се отразяват и на тенденциите в самата община, където е видимо, че възрастовата структура е с преобладаващи темпове на застаряване. Ниският процент на раждаемост – едва под 4 % от населението в общината са деца между 0-4 години, голямата миграция на млади хора в трудоспособна възраст и високата смъртност, са част от факторите, допринасящи за описаната картина в общината. По този начин процесът на застаряване на населението на общината бавно и плавно се задълбочава, като състоянието на възрастовата структура на населението оказва влияние върху възпроизводството на населението и върху формирането на трудовия потенциал на общината. През 2020 г. под трудоспособна възраст е едва 12% от населението, а над – 26%.

Фигура 25: Население в трудоспособна и извънтрудоспособна възраст

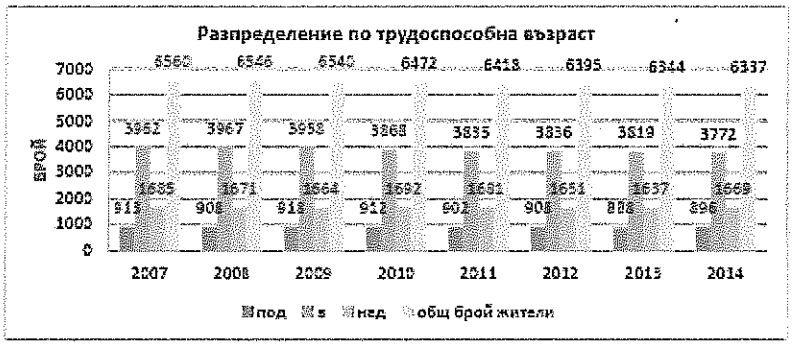
В периода 2014 - 2019 г. в град Куклен са живели 92% от общия брой на населението на общината. Тази концентрация се запазва в продължение на последното десетилетие.

Фигура 26: Разпределение по местоживеене

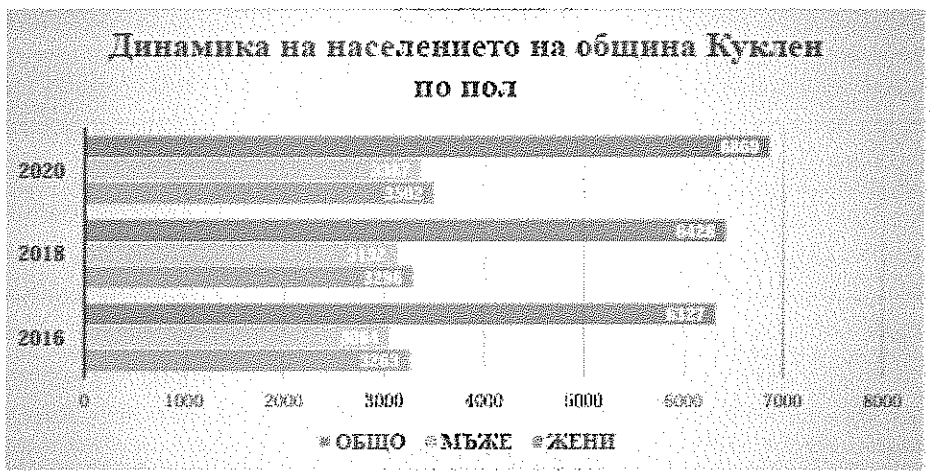
Относителното ниво на лицата в трудоспособна възраст е сравнително устойчиво в периода 2007-2014 г., с тенденция на увеличение на делът на хората в надтрудоспособна възраст.

Фигура 27: Разпределение по трудоспособна възраст

През последните години във всички общини се запазва тенденцията на застаряване на населението. Конкретно за община Куклен тези процеси не са така остро изразени, вместо намаляване на населението имаме увеличаване и така относителните нива на лицата в трудоспособна, над трудоспособна и под трудоспособна възраст се запазват постоянни, което запазва сравнително устойчив жизнения облик на общината.

Вече бе отбелязано, че механичният прираст на населението е положителен и компенсира с излишък отрицателния естествен прираст на населението.

12. Социално – икономически статус

По данни от Дирекция „Бюро по труда" – „Родопи" - гр. Пловдив, към месец март найзасегнати от безработицата са лицата над 50 годишна възраст, като делът на безработните лица – жени е по-висок от колкото на мъжете. В община Куклен безработните лица са включени в следните програми за заетост и обучение: □ Национална програма „Помощ за пенсиониране" – 1 лице □ Национална програма „Заетост и обучене на хора с трайни уврежданя" – 2 души □ Програма „Старт на кариерата" – 1 лице □ По регионални програми за заетост – 5 лица Равнището на безработица в община Куклен към месец ноември 2021г. е 4,31 %, а икономически активното население е 2735 души.

	Декември 2020г.		Ноември 2021г.	
Община Куклен	бр.	%	бр.	%
	203	*7,42*	118	*4,31*

В сравнение с 2019 г. се наблюдава увеличение на процента безработни лица през 2020 г. – 7,42%, което е и следствие на пандемията от корона вирус COVID 19. В резултат на предприетите мерки, към края на месец ноември 2021г. безработицата намалява, като достигна 4,31% .

в %	Декември 2020г.	Декември 2021г.

Община Куклен	Мъже 80	Жени 123	Мъже 46	Жени 72
	39,41 %	*60,59 %*	38,98 %	*61,02 %*
ВСИЧКО:	*203*		*118*	

Професионалната структура на регистрираните безработни към месец март 2021г. е както следва:

Регистрирани специалисти - 23 д.

Регистрирани лица без специалност - 70 д.

С работническа професия – 25 д. Структурата на регистрираните безработни лица по възраст към месец март 2021г. е следната:

Структурата на регистрираните безработни лица по възраст към месец март 2021г. е следната:

	брой	Относителен дял в %
Всичко в т.ч.	167	6,13% (към икономически активното население)
До 29 години	14	0,51
От 30 до 39 години	34	1,24
От 40 до 49 години	44	1,61
Над 50 години	75	2,74

IV. Анализ на силните и слабите страни, възможностите и заплахите /SWOT/

В резултат на проведените изследвания и анализи в хода на изготвяне на настоящия документ, на констатираните факти, регистрираните тенденции и направените хипотези, в тази част от текста се извършва оценка на вътрешните за Община Куклен силни и слаби страни, както и на външните за нея възможности и заплахи, които се разкриват в контекста на нейното развитие.

Възможности: Възможностите представляват най-благоприятните елементи на външната среда на общината. Това са благоприятни за общината потенции, от които тя се възползва или би могла да се възползва;

Заплахи: Заплахите са най-неблагоприятните сегменти на външната среда за общината. Те поставят най-големи бариери пред настоящото или бъдещото (желаното) състояние на общината;

Силни страни: Силните страни са ресурс, умение или друго преимущество, което притежава общината. Силната страна е отличителна компетенция, която дава сравнително предимство на общината;

Слаби страни: Слабите страни представляват ограниченията или недостига на ресурси, умения и способности, които сериозно възпрепятстват развитието на общината. Между четирите квадранта съществуват зависимости, които индикират към определени организационни потребности и цели

Анализът на свързаността между силните страни и възможностите дава възможност да се проследят за механизмите, които водят до развитие. Зависимостта между слабите страни и заплахите, които произтичат от външната среда, формира основните проблеми, които могат да

възпрепятстват развитието на организацията. Връзката между силните страни и заплахите определя рисковете пред развитието на организацията, докато връзката между слабите страни и възможностите извежда ограниченията на развитие.

Целта на този анализ е да се оцени кои направления от дейностите по опазване на околната среда в региона на Община Куклен са най-ефективни, в кои може да се постигне най-добър успех и хармонично развитие, чрез използване на силните страни и благоприятните възможности на външната среда, както и чрез преодоляване или намаляване на действието на слабите страни и външните заплахи.

В технологията на стратегическото планиране SWOT анализът има ключово значение. Благодарение на него получените резултати от „анализа на средата" могат да се приоритизират и да бъдат структурирани по начин, позволяващ извличането на генералните стратегически цели, които ще преследва Община Куклен през следващите години.

За целите на анализа е използвана цялата налична информация за съществуващото положение и тенденциите по компоненти на околната среда.

1. АНАЛИЗ НА КОМПОНЕНТ Въздух

Въздух	
Силни страни	**Слаби страни**
• Благоприятни физико-географски условия и съхранена природа. • Наличие на чист атмосферен въздух, липса на сериозни източници на наднормен шум и йонизиращи лъчения. • Все по-голям процент газифицирани жилища на територията на общината, което намалява влиянието на битовия сектор върху КАВ. • Добро партньорство с институции по отношение опазване на околната среда.	• Основен източник на енергия в общината са все още твърдите горива. • Въздействието на транспортната инфраструктура върху КАВ е силно изразено, поради преминаването на натоварени пътища през населените места на общината. • Запрашеност на въздуха с частици от тежки метали .
Възможности	**Заплахи**
• Намаляване използването на конвенционални източници на енергия, включително твърди горива, чрез замяната им с възобновяеми такива. • Възможности за използване на ветрова енергия за собствено потребление. • Повишаване контрола при техническите прегледи на МПС. • Технологично обновяване и внедряване на щадяши околната среда производства в местните предприятия.	• Висока цена за придобиване и използване на нови енергоносители. • Продължителна тенденция за внос на стари автомобили. • Безконтролното изгаряне на отпадъци и стърнища в сектор селско стопанство. • Незаконна сеч и бракониерство в горите.

Подобряването на КАВ основно зависи от възможността за намаление на емисиите в битовия, селскостопанския и транспортния сектор. Основни мерки за намаляване на замърсяването на въздуха са:

- Реализиране на проекти за енергийна ефективност в обществени и жилищни сгради.
- Поддържане на чисти пътища и улична мрежа.
- Оптимизиране на транспортния поток с цел извеждането му от населените места.
- Контрол относно паленето на стърнищата.

2. АНАЛИЗ НА КОМПОНЕНТ Води

ВОДА	
Силни страни	**Слаби страни**
• Редовно водоснабдяване на цялото население с вода за питейно-битови нужди, отговаряща на нормативните изисквания. • Няма неводоснабдени населени места. • Реализирани проекти за подмяна на водопроводите в населени места от общината.	• Загуби на питейна вода и влошаване на качеството ѝ в резултат от амортизацията на водопреносната мрежа. • Липса на изградени канализационни системи за отпадни битови води и липса на изградени пречиствателни станции за отпадъчни води в селата.
Възможности	**Заплахи**
• Изграждане поетапно на канализационна система, в населените места от община Куклен. • Изграждане на ПСОВ. • Рехабилитация на водопреносната мрежа.	• Невъзможност за намаляване загубите на вода в по-голямата част от населените места. • Невъзможност за подмяна на всички водопроводни и канализационни мрежи, за което това е необходимо. • Риск за замърсяване на подземните водоизточници от неизградена канализационна система.

Възможните мерки, които следва да се разгледат са:

- Реализация на проекти за рехабилитация на водоснабдителната мрежа.
- Реализация на проекти за изграждане на канализационна мрежа и пречиствателни съоръжения в населените места от община Куклен.

3. АНАЛИЗ НА ФАКТОР Отпадъци

ОТПАДЪЦИ	
Силни страни	**Слаби страни**
• Община Куклен участва в регионална система за управление на отпадъците за общините Асеновград, Садово, Лъки, Куклен и Първомай. • Община Куклен има собствена нормативна база – общински наредби и програми, както и общи стратегии за развитието на общината, в които управлението на отпадъците е важен елемент. • Община Куклен има осигурени всички услуги по управление на отпадъците за населението и юридическите лица- сметосъбиране и сметоизвозване на битовите отпадъци и екологосъобразното им обезвреждане. • Въведено е разделно събиране на отпадъците от опаковки: хартия, картон, пластмаса, метали и стъкло. • Създадена организация за разделно събиране на специфични отпадъчни потоци. • Изготвен доклад за морфологичния състав на отпадъците в общината. • На регионалното съоръжение са изградени: - Инсталация за предварително третиране на отпадъците. - Компостираща инсталация.	• Високо ниво на депониране на различните видове отпадъци. • Недобра платежоспособност на гражданите в общината. • Тенденция за нарастване на разходите за управление на битовите отпадъци. • Недостатъчна активност на населението в разделното събиране на отпадъци. • Слаб интерес от населението към екологичните проблеми и нарушаване на приетите нормативни разпоредби във връзка с отпадъците. • Негативна прогноза за постигане на целите на региона за разделно събрани отпадъци.
Възможности	**Заплахи**
• Използване на финансови инструменти на ЕС за решаване на проблемите, свързани с ефективното управление на отпадъците. • Промяна на обществените нагласи в полза на екологосъобразното и ефективно управление на отпадъците. • Въвеждане и използване на материални стимули/санкции при спазването/ неспазването на нормативната уредба.	• Значително увеличение на разходите за управление на битови отпадъци и необходимост от повишаване на такса битови отпадъци за населението във връзка с неизпълнение на целите за отпадъци. • Изхвърляне на отпадъци от населението на нерегламентирани места. • Налагане на санкции от РИОСВ за неспазване на нормативните изисквания.

4. АНАЛИЗ ПО КОМПОНЕНТ Почви и нарушени терени

ПОЧВИ	
Силни страни	**Слаби страни**
• Наличие на благоприятен климат и почвени ресурси, позволяващи развитието на земеделие. • Ниско ниво на замърсяване на почвите с отпадъци. • Липсват данни за увреждане на почвите на територията на общината – вкислени, засолени, замърсени с продукти за растителна защита, с нефтопродукти и др. почви.	• Както в цялата страна, така и в община Куклен има тенденция към ограничаване на видовото разнообразие на отглежданите култури, продиктувано от разнообразни икономически, финансови и технически причини. • Липсата на напояване не позволява да се разгърне в пълна степен продуктивният потенциал на почвите и това значително ограничава набора на отглежданите земеделскикултури. • Профилът на всички почви е антропогенизиран и повърхностният слой бавно, но прогресивно е изтощаван и изменен в отрицателна посока в сравнение с първоначалното му естествено състояние. • Замърсяване на почвите с метали.
Възможности	**Заплахи**
• Реализиране на земеустройствени и комасационни проекти в землищата на Общината. • Използване на механизма на субсидирането от Европейските фондове по линия на Оперативните програми, които освен чрез преките инвестиции, също и чрез насърчаването на повишаването на знанията на земеделските стопани, ще подпомагат прилагането на добри земеделски практики, водещи до устойчиво управление на почвите и водите и до опазване на биоразнообразието. • Възможности за реализиране специализирано земеделско производство, за ефективно използване на богатия почвен ресурс и за увеличаване на дела на трайните насаждения, като фактор за подобряване структурата на земеползване.	• Няма механизъм с който да се налага прилагането на почвозащитни земеделски практики на частните земеделски производители и на арендаторите, чийто дял е най-голям. • Липса на лесно и достъпно финансиране на инвестиционни проекти за възстановяване на поливната инфраструктура в земеделските земи; • Относно вмененият контрол на общините по опазване на почвите съгласно Закона за почвите, не са предвидени ресурси – финансови и човешки, в рамките на структурата на общинската администрация.

• Възможност за извличане на максималния ефект от пасищата, мерите и обработваемите земеделски площи.	

5. АНАЛИЗ ПО КОМПОНЕНТ Биоразнообразие

БИОРАЗНООБРАЗИЕ	
Силни страни	**Слаби страни**
• Богато биологично разнообразие, с висока степен на естественост на местообитанията в защитените територии и високо качество на местата от мрежата „НАТУРА 2000". • Наличие на редки растителни и животински видове в защитените зони.	• Не е налична система за събиране и обмен на информация, мониторинг и оценка на биологичното разнообразие в екосистемите.
Възможности	**Заплахи**
• Подобряване на природозащитното състояние на видове и местообитания от мрежата Натура 2000. • Възможност за развитие на опознавателен и екотуризъм.	• Вредно антропогенно въздействие върху флората и фауната в защитените зони и природните местообитания.

Състоянието на биологичното разнообразие зависи от всички стопански дейности – строителство, туризъм, селско и горско стопанство, промишленост. Тази комплексност на негативно влияние изисква използването на комбинирани защитни методи, при спазване на съответните нормативни правила и регламентираните способи за въздействие.

6. АНАЛИЗ ПО ФАКТОР Шум

Населените места от община Куклен са с добри шумови характеристики, т.е., няма наднормено акустично натоварване на околната среда, въпреки че не се прави непрекъснат шумов мотигоринг. Транспортният и битовият шум вътре в населените места може да се редуцират с организационни мерки, като подкрепа на дейности по разширяване на зелената система на общината с цел подобряване на акустичната обстановка и др.

7. АНАЛИЗ ПО КОМПОНЕНТ Вредни лъчения

Не са наблюдавани надфонови стойности на радиационния фон.

8. АНАЛИЗ ПО КОМПОНЕНТ Опасни вещества

В община Куклен се намират две от най-големите предприятия, в национален мащаб, произвеждащи опасни химични вещества и смеси – КЦМ АД и „Агрия" АД. И двете предприятия са класифицирани като „Предприятия с висок рисков потенциал" и подлежат на проверка най-малко веднъж годишно от страна на междуведомствена комисия, назначена със заповед на Министъра на ОСВ, с председател представител на РИОСВ – Пловдив. КЦМ АД и „Агрия" АД са извършили същинска регистрация на произвежданите от тях химични вещества, съгласно изискванията на Регламент 1907/2006 (REACH). Съгласно закона предприятията се контролират за изпълнение на издадените им разрешителни. Не се предвиждат допълнителни мерки.

V.ВИЗИЯ ЗА ОКОЛНАТА СРЕДА НА ОБЩИНАТА

При формулиране визията на Община Куклен за подобряване състоянието на околната среда на територията на общината са взети под внимание предимствата, които общината има в регионален и национален аспект, както и нагласите на обществото за бъдещото ѝ състояние в дългосрочен план. Процесът на планиране на общинско ниво търси баланса между различните аспекти на развитието (екологичен, териториален, икономически и социален) и между различните териториални общности, институции и социални групи. Общинската програма за опазване на околната среда се явява един от основните инструменти за защита и опазване на наличните природни ресурси, запазване на постиженията, където ги има, и подобряване на екологичното състояние в областите, където е необходимо, като е съобразена със сферите на компетенция и възможностите на Община Куклен.

Стратегическата част на Програмата следва да се разглежда като динамична част, която има възможност да бъде допълвана и актуализирана съобразно промени в приоритетите на общината, в националното законодателство и други елементи на обкръжаващата среда, оказващи влияние върху протичащите процеси в общината. Програмата е съобразена с основните цели на политиката за опазване на околната среда в Европейския съюз, както и с основните стратегически и планови документи на национално ниво и имащи отношение към опазването и съхранението на околната среда. Дефинирането на визията, целите и приоритетите в Програмата се основава на извършения анализ на средата, на откроените специфични особености в SWOT анализа и на очакванията и предвижданията за развитие на Община Куклен.

Община Куклен е динамично развиваща се териториална единица, с икономика и инфраструктура, повлияни и съобразени със стратегическото и географско положение, природен потенциал и предимствата на общинската територия. Общината е добро място за живот с добре съхранена природа и хармонична среда за обитаване. Общинското ръководство на Община Куклен работи сериозно за подобряване на икономическото, битово-социалното, културното и демографско състояние на жителите на града и общината. Всички тези дейности са пряко или косвено свързани и с решаването на проблемите на околната среда. Общината предоставя информация за предприеманите действия, предстоящи проекти, организира обществени обсъждания на важните за общината и населението проекти, мероприятия и решения свързани с развитието на града и околната среда. Сегашната визия отразява желанието за запазване и достигане на определено ниво на качеството на околната среда в Община Куклен. От една страна тя е консолидирана, обобщена представа на общността за стандарта на живот и качествата на средата, която изгражда, поддържа и обитава, а от друга в нея има приемственост и тя се явява продължение на визията за цялостно развитие на общината през следващите години. Неразделна част от развитието на общината е опазването на предмета и целите на защитените територии и зони, в условията на силно урбанизирана среда, в която трябва да се запази биоразнообразието. Предвид всичко гореизложено визията за околна среда на Община Куклен се формулира като:

Куклен – развиваща се община със съхранена природа, достъпна, привлекателна и благоустроена среда, предпочитано място за живеене и просперитет. Така формулираната визия отразява виждането за развитие на общината съобразено с наличния природен потенциал при отчитане на интересите на местното население. Визията на Общината може да се постигне, чрез формулирането на адекватни цели и съответстващи на тях мерки за съхраняване и подобряване на състоянието на околната среда.

VI. ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА

С програмата се цели да се фокусират управленските процеси и да се даде рамката за използването на наличните ресурси по такъв начин, че Община Куклен да успее да запази и надгради постигнатото до момента и в същото време да създаде и развива конкурентни предимства от потенциала си. С оглед определянето на конкретните мерки за опазване и възстановяване на околната среда на базата на съществуващото състояние и очакваното развитие на икономиката и инфраструктурата в общината и с оглед на определената визия, главната стратегическата цел за периода 2025-2030 г. може да бъде определена по следния начин:

1. Генерална стратегическа цел на програмата

С оглед определянето на конкретните мерки за опазване и възстановяване на околната среда на базата на съществуващото състояние и очакваното развитие на икономиката и инфраструктурата в общината и с оглед на определената визия, стратегическата цел за периода 2025-2030 година може да бъде определена по следния начин:

„Устойчиво управление на околната среда в община Куклен за осигуряване на благоприятни условия за живот и работа, чрез продължаващо обновяване на инфраструктурата, благоустрояване на населените места и запазване на природните ресурси".

За постигането на генералната стратегическа цел на Общинската програма за опазване на околната среда са формулирани следните приоритети и специфични

стратегически цели:

Приоритет	Специфична цел
1. Въздух	*Специфична цел 1: Поддържане на нивата на замърсителите на въздуха в населените места до нормативно определените нива в страната.*
2. Води	*Специфична цел 2: Устойчиво и интегрирано управление на водните ресурси в община Куклен, включващо свеждане до минимум загубите на вода и осигуряване пречистването на отпадъчните води.*
3. Отпадъци	*Специфична цел 3: Осигуряване на екологосъобразното управление на отпадъците, чрез предотвратяване, намаляване или ограничаване на вредното им въздействие върху човешкото здраве и околната среда.*
4. Почви	*Специфична цел 4: Опазване плодородието на почвите, предотвратяване на тяхното замърсяване и създаване на условия за развитие на екоземеделие.*
5. Биологично разнообразие	*Специфична цел 5: Опазване, възстановяване и поддържане на богатото биоразнообразие и местообитанията.*
6. Зелени площи	*Специфична цел 6: Дългосрочно и обогатяване на зелената система с оглед подобряване качеството на живот и създаване на по-добри условия за отдих.*
7. Административен капацитет	*Специфична цел 7: Подобряване на административния капацитет за управление на дейностите по опазване на околната среда и ангажиране на местната общност.*

VII. ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ

Планът за действие към Програмата за опазване на околната среда на община Куклен за периода 2025-2030 г. предвижда изпълнението на конкретни и целенасочени мерки по отделните компоненти на околната среда, с цел постигане на съответствие с действащите норми и стандарти.

ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ

№	Мярка/ дейност	Срок за прилагане	Отговорници	Предлагани източници за финансиране	Ефект
Специфична цел 1	*Поддържане на нивата на замърсителите на въздуха в населените места до нормативно определените нива в страната.*				
1.1	Контрол на емисиите от инсталациите на промишлени предприятия и стопански субекти и проверка по изпълнение на мероприятията за подобряване на екологосъобразната им дейност.	2030г.	Кмет Общинска администрация	Оперативни програми	Навременно регистриране и решение на проблемите. Повишаване на КАВ.
1.2	Рехабилитация на улична мрежа в населените места от Община Куклен.	Постоянен	Кмет Общинска администрация	Общински бюджет	Подобрявяне качеството на атмосферния въздух.
1.3	Реализиране на проекти за енергийна ефективност в общински сгради и улично осветление.	Постоянен	Кмет Общинска администрация	Общински бюджет, Европейски фондове и програми.	Подобрявяне качеството на атмосферния въздух.

1.4	„Изпълнение на мерки за повишаване на енергийната ефективност на сградата на Общинска администрация гр. Куклен, ул. Ал. Стамболийски 43.	2028	Кмет	Общински бюджет, Европейски фондове и програми.	Подобрявяне качеството на атмосферния въздух.

1.5	„Изпълнение на мерки за повишаване на енергийната ефективност на сградата на Поликлиника в гр. Куклен, ул. „Славянска".	2026	Общинска администрация	Общински бюджет, Европейски фондове и програми.	Подобрявяне качеството на атмосферния въздух.
1.6	Реализиране на проекти и дейности за ограничаване вредното въздействие от употреба на твърди горива.	Постоянен	Кмет Общинска администрация	Европейски фондове и програми. Частни инвестиции.	Подобрявяне качеството на атмосферния въздух.
1.7	Формиране на растителни пояси по протежение на пътища и улици.	Постоянен	Кмет Общинска администрация	Общински бюджет, Европейски фондове и програми.	Подобрявяне качеството на атмосферния въздух.
1.8	Актуализиране на общинска програма за енергийна ефективност.	Постоянен	Кмет Общинска администрация	Общински бюджет	Подобрявяне качеството на атмосферния въздух.

1.9	Провеждане на ежегодни информационни кампании за населението относно екологичните и икономическите ползи от енергийната ефективност.	Постоянен	Кмет Общинска администрация	Общински бюджет	Подобряване качеството на атмосферния въздух.

Специфична цел 2	*Опазване на водите и водните обекти, развитие на водоснабдителната и канализационна инфраструктура.*				
2.1	Извършване на машинно и ръчно почистване на речни корита, дерета и отводнителни канали.	Постоянен	Кмет Общинска администрация	Общински бюджет и средства от държавата	Почистени водни обекти
2.2	Реконструкция и доизграждане на канализационната система и ПСОВ на гр.Куклен.	2026г.	Кмет Общинска администрация	Общински бюджет; Европейски фондове и други международни и национални финансиращи структури	Намаляване загубите на вода. Свеждане до минимум замърсяването на почвите и водните тела.

2.3	Изграждане на канализационна мрежа в населените места от Община Куклен и съоръжения за пречистване на отпадъчните води.	2026г.	Кмет Общинска администрация	Общински бюджет; Европейски фондове и други международни и национални финансиращи структури	Свеждане до минимум замърсяването на почвите и водните тела.

2.4	Рехабилитация на водопроводна мрежа в населените места от Община Куклен.	2027г.	Кмет Общинска администрация	Общински бюджет; Европейски фондове и други международни и национални финансиращи структури	Намаляване загубите на вода. Подобряване качеството на водата за питейни нужди.
2.5	Проектиране на водопроводна мрежа за Парк „Родопи“.	2026г.	Кмет Общинска администрация	Общински бюджет;	Намаляване загубите на вода. Подобряване качеството на водата за питейни нужди.
2.6	Осъществяване на постоянен и периодичен мониторинг относно качествата на подаваната питейна вода на територията на Община Куклен.	Постоянен	„В и К" – Пловдив, РЗИ - Пловдив	„В и К" – Пловдив РЗИ - Пловдив	Подобряване качеството на водата за питейни нужди.
Специфична цел 3	***Осигуряване на екологосъобразното управление на отпадъците, чрез предотвратяване, намаляване или ограничаване на вредното им въздействие върху човешкото здраве и околната среда.***				

3.1	Приемане на промени в общинската нормативна уредба съобразно развитието и изискванията на европейското и националното законодателство, както и на местните политики за отпадъци.	Постоянен	Кмет Общинска администрация	Общински бюджет	Подобрена нормативна уредба на Община Куклен, адекватна с европейското и националното законодателство.

3.2	Подобряване на системата за управление на разделното събиране на отпадъци.	Постоянен	Община Куклен и „Екобулпак“ АД	Организация по оползотворяване на отпадъци от опаковки, Общински бюджет и др.	Подобрена система за управление на отпадъците. Подобряване чистотата на населените места.
3.3	Създаване на действаща система за контрол и адекватни мерки за подобряване чистотата на населените места с привличане на местното население, НПО и др.	Постоянен	Кмет Общинска администрация	Общински бюджет	Подобряване чистотата на населените места.
3.4	Извършване на актуален Морфологичен анализ на смесените битови отпадъци.	2026г.	Община Куклен РСУО	Общински бюджет, средства от държавата и други	Подобрена система за управление на отпадъците.

3.5	Закупуване на компостери за домашно компостиране и реализиране на пилотни проекти по населени места с увеличаване броя на обхванатите домакинства.	2027г.	Община Куклен	Общински бюджет Отчисления по чл.64 от ЗУО или ОПОС, ПУДООС и др.	Подобрена система за управление на отпадъците.
3.6	Изграждане на площадка за едрогабаритни отпадъци /ЕГО/.	2028г.	Кмет Общинска администрация	Общински бюджет Отчисления по чл.64 от ЗУО или ОПОС, ПУДООС и др.	Подобрена система за управление на отпадъците.

3.7	Организиране на информационни кампании свързани с управление на отпадъците и опазване на околната среда.	Постоянен	Община Куклен	Общински бюджет ПУДООС Европейски фондове	Повишаване осведомеността на населението.
3.8	Реализация на проект за изграждане на инсталация за сепариране на битови отпадъци и инсталация за компостиране на зелени отпадъци и биоотпадъци на територията на РДТБО.	2026г.	Община Куклен	Общински бюджет Европейски фондове	Подобрена система за управление на отпадъците.

3.9	Въвеждане на система за разделно събиране на биоразградими и биоотпадъци: осигуряване на контейнери и техника за събиране и извозване; транспортиране на разделно събраните биоразградими и биоотпадъци от територията на общината до регионалната инсталация за компостиране.	2026г.	Община Куклен	Общински бюджет Европейски фондове	Подобрена система за управление на отпадъците.
3.10	Закупуване на съдове за съхранение на битови отпадъци, транспортни средства и техника за почистване,	Постоянен	Кмет Общинска администрация	Общински бюджет Отчисления по чл. 64 от ЗУО или ОПОС, ПУДООС и др.	Подобрена система за управление на отпадъците.
	обезпечаващи функционирането на Общинската система за управление на отпадъците.				
Специфична цел 4	***Запазване на доброто състояние на почвите и предотвратяване на тяхното замърсяване.***				
4.1	Възстановяване на почвеното плодородие на установените нарушени терени, почистване и	Постоянен	Община Куклен	Общински бюджет; МОСВ;	Опазване качеството на почвите.

	рекултивация на нарушени терени.			МЗХ	
4.2	Залесяване в общинския поземлен фонд, неземеделски фонд и общински терени.	Постоянен	Община Куклен	Общински бюджет	Опазване качеството на почвите.
4.3	Осъществяване на почвен мониторинг относно състоянието на почвите и превенция на замърсявания.	Постоянен	Община Куклен, РИОСВ Пловдив	РИОСВ Пловдив	Следене за качеството на почвите на територията на общината.
4.4	Изготвяне на „Програма за опазване, устойчиво ползване и възстановяване на почвите 2026 - 2030 г.“.	2026г.	Община Куклен	Община Куклен	Опазване качеството на почвите.
Специфична цел 5	***Опазване, възстановяване и поддържане на богатото биоразнообразие и местообитанията.***				
5.1	Осъществяване на мониторингови дейности на местообитания, видове и птици на територията на мрежата НАТУРА 2000 обхващаща общината. Максимално ограничаване на въвеждането и натурализирането на чужди видове в природата и контрол на широко разпространените инвазивни	Постоянен	МОСВ, МЗХГ, МЗ ИАОС, РИОСВ, Басейнова дирекция, ИАГ РЗИ, Областна администрация Община Куклен	Общински бюджет; ДГС; Европейски фондове	Поддържане на екосистемите и опазване на биоразнообразието; - Картирани и оценени екосистеми, от мрежата Натура 2000; - Подобряване на

	чужди видове.		ДГС		местообитанията с благоприятно природозащитно състояние. - Намаляване на броя на видовете с природозащитна стойност, застрашени от инвазивни видове.
5.2	Спазване на ограниченията за опазване на местообитанията и птиците в защитените зони в Общината обявени по Натура 2000.	Постоянен	Община Куклен-ДГС	-	Съхраняване на биоразнообразието в Общината.
5.3	Мерки за предотвратяване на горски пожари, забрана за палене на стърнища и гори.	Постоянен	Община Куклен-ДГС	-	Поддържане на екосистемите и опазване на биоразнообразието.
5.4	Интегриране на екосистемния подход и прилагане на решения, базирани на природата в опазване на защитените зони от мрежата Натура 2000	Постоянен	МОСВ, МЗХГ, МЗ ИАОС, РИОСВ, Басейнова дирекция, ИАГ РЗИ, Областна администрация, Община Куклен	Общински бюджет	Повишен дял на защитените зони с определени специфични природозащитни цели; Ефективна правна защита (изготвени / актуализирани планове за управление)
5.5	Картиране на биологичното разнообразие на територията на общината.	2026г.	Община Куклен	МОСВ	Съхраняване на биоразнообразието в Общината.

5.6	Проучване на възможности за финансиране на проекти за опазване и подобряване на биоразнообразието в общината.	2026-2028г.	Община Куклен	Общински бюджет Външни източници	Съхраняване на биоразнообразието в Общината.

Специфична цел 6	***Доизграждане и обогатяване на зелената система.***				
6.1	Изграждане на кътове за отдих в населените места от общината.	2026г.	Кмет Общинска администрация	Общински бюджет и външно финансиране	Подобряване условията на живот, социалния климат и зелената система на територията на общината.
6.2	Благоустрояване на паркове, зелени площи и зони за отдих и спорт в населените места.	2026г.	Кмет Общинска администрация	Общински бюджет; ПУДООС; Европейски фондове	Увеличаване на дела на зелените зони.
6.3	Съвместно изпълнение на нисковъглеродни проекти и залесяване с подходящи дървесни видове за стабилизиране и рекултивация на застрашени от ерозия терени.	Постоянен	Кмет Общинска администрация	Общински бюджет; Европейски фондове	Увеличаване и съхранение на зелените зони.

Специфична цел 7	***Подобряване на административния капацитет за управление на дейностите по опазване на околната среда и ангажиране на местната общност.***				
7.1	Създаване и поддържане на информационна система и база данни за състоянието на компонентите на околната среда.	Постоянен	Кмет, Общинска администрация, РИОСВ Пловдив	Общински бюджет, РИОСВ Пловдив	Актуална информация за околната среда.

7.2	Повишаване на професионалната квалификация на кадрите, компетентни по управление на околната среда в общинската администрация.	Постоянен	Кмет Общинска администрация	Общински бюджет	Повишаване на професионалните умения.
7.3	Създаване на партньорства с НПО и с други общини за съвместно кандидатстване по програми и проекти, касаещи околната среда.	Постоянен	Кмет Общинска администрация	Общински бюджет	Реализиране на екологични проекти.
7.4	Провеждане на ежегодни обществени кампании за повишаване на съзнанието на жителите на общината по въпросите за намаляване на нерегламентираните замърсявания и опазване на чистотата в населените места.	Ежегодно	Кмет Общинска администрация	Общински бюджет	Повишаване информираността и екологичната култура на населението по проблемите на опазването на околната среда.

VIII. ОРГАНИЗАЦИЯ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА

Организацията за изпълнението на „Програма за опазване на околната среда на община Куклен за периода 2025-2030г." може да се определи като процес на системно планиране, събиране и анализ на информация и данни, разработване на проекти, кандидатстване за финансиране, реализация на одобрените проекти и редица други контролни и съпътстващи дейности. В този смисъл е целесъобразно Общината да разработи и прилага единна стройна организация за изпълнението на програмата, в която са ясно определени отговорниците за заложените проекти и дейности.

По отношение реализацията на заложените в Програмата цели и мероприятия за периода 2025-2030 г., основната дейност за координация, изпълнение и отчет се организира от Кмета на общината или от упълномощено от него друго длъжностно лице.

Наблюдението и оценката на Програмата за опазване на околната среда на община Куклен ще се извършва с оглед постигането на ефективност и ефикасност от изпълнението ѝ.

Предметът на наблюдение включва изпълнението на целите и приоритетите на Програмата, организацията и методите на изпълнение, прилагани от съответните административни структури, организациите и юридическите лица, участващи в изпълнението им.

Наблюдението, както и изпълнението на програмата е отговорност на Кмета на Общината. В процеса на наблюдение Общинската администрация осигурява спазването на принципите за партньорство, публичност и прозрачност.

Контролът върху изпълнението на Общинската програма за опазване на околната среда се извършва от Общинския съвет на Община Куклен.

Кметът на общината информира ежегодно Общинския съвет и обществеността за изпълнението на програмата през предходната календарна година.

За целта се изготвя Отчет за изпълнение на Програмата за предходната година, който се представя в срок до 31 март и се публикува на Интернет страницата на общината. Копие от отчета се изпраща на РИОСВ – Пловдив за сведение.

Оценката включва информация от наблюдението и от други източници на ефектите от предприетите действия и на резултатите от тях. Информация за оценката следва да се предостави по подходящ начин на обществеността, като по този начин се представят пред хората проблемите, планираните инициативи и най-вече напредъка по постигането на визията и

главната стратегическа цел. Общинската администрация следва своевременно да подготвя и внася проекти за финансиране на приоритетните дейности по опазване на околната среда от различни програми и източници.

Актуализация и допълване

Настоящата Програма за опазване на околната на община Куклен е отворен документ, като може да бъде актуализирана и допълвана при съществени промени в националното законодателство или по съображения, които биха допринесли за подобряване на плана за действие.

Измененията, допълненията и актуализацията на Общинската програма за опазване на околната среда се приемат от Общински съвет - Куклен по предложение на Кмета на Общината.